Departamento de
Lingua Galega e Literatura

IES FÉLIX MURIEL – RIANXO

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

2ºBacharelato

(LOMCE)

2022 – 2023

ÍNDICE

1. Introdución e Contextualización (páx.4)
    a. Introdución (páx. 4)
    b. Contextualización (páx. 8)
2. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave . (páx. 10)
    a. Concreción que recolle a relación entre os Estándares de aprendizaxe avaliables e as Competencias Clave (páx. 15)
3. Concreción, de ser o caso, dos obxectivos para o curso. (páx. 30)
4. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de: (páx. 32)
    a. Temporalización (páx.45)
    b. Procedementos e instrumentos de avaliación para avaliar os estándares de aprendizaxe (páx. 55).
        i. Modelo de Exame
5. Concrecións metodolóxicas que require a materia. (páx. 59)
6. Materiais e recursos didácticos que se vaian utilizar. (páx. 62)
7. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado. (páx. 64)
8. Indicadores de logro para avaliar a práctica docente. (páx. 69)
9. Organización das actividades para as materias pendentes. (páx. 73)
10. Organización dos procedementos que lle permitan ao alumnado acreditar os coñecementos necesarios en determinadas materias, no caso do bacharelato.
11. Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados. (páx. 75)

12. Medidas de atención á diversidade. (páx. 79)

13. Concreción dos elementos transversais (páx. 80)

14. Actividades complementarias e extraescolares. (páx. 83)

15. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora. (páx. 85)

16. Integrantes do Departamento, acordo e sinatura da Programación (páx. 88)

ANEXO

I. Acordos para o Tratamento Integrado de Linguas (TIL) (páx. 91)

1. INTRODUCIÓN e CONTEXTUALIZACIÓN

A materia de Lingua Galega e Literatura no bacharelato, como na ESO, ten como obxectivo xeral o desenvolvemento da competencia comunicativa do alumnado, para que, a través dela, as alumnas e os alumnos poidan interactuar satisfactoriamente en todos os ámbitos que formarán parte da súa vida. Ademais contribúe ao desenvolvemento de todas as competencias recollidas no perfil de saída do alumnado ao termo do ensino básico, tal e como recolle o **Anexo II do Anteproxecto do Decreto polo que se establece a ordenación e o currículo do bacharelato**: *oriéntase tanto á eficacia comunicativa na produción, recepción e interacción oral, escrita e multimodal, como a favorecer un uso ético da linguaxe que poña as palabras ao servizo da convivencia democrática, a resolución dialogada dos conflitos e a construción de vínculos persoais e sociais baseados no respecto e a igualdade de dereitos de todas as persoas.*

A lingua apréndese non para falar, ler ou escribir sobre a lingua, senón para falar, ler e escribir sobre emocións, afectos e aventuras, sobre o mundo, como medio das relacións interpersoais e recoñecemento da alteridade, motor do noso pensamento e das nosas reflexións, e porta de acceso ao coñecemento. Neste marco, a formación lingüística no contexto escolar é un instrumento para a equidade, xa que debe facilitar os medios necesarios para comunicar no ámbito educativo e na vida profesional e social, nomeadamente en contextos formais e educativos, ademais de sensibilizar cara a usos creativos e lúdicos das linguas, e achegar ao patrimonio literario e cultural que estas propician. En consecuencia, a lingua é unha das ferramentas fundamentais que vai utilizar o alumno/a:

- Para relacionarse en sociedade e achegarse a outros pobos e culturas, é dicir, para a comprensión e posta en valor da realidade plurilingüe en que nos movemos ou, como sinala o Anexo II, para o recoñecemento da diversidade lingüística e dialectal de Galicia, da Península Ibérica e do mundo, co propósito de favorecer actitudes de aprecio por esa diversidade, combater prexuízos e estereotipos lingüísticos e estimular a reflexión interlingüística e sociolingüística. Este é o primeiro dos obxectivos, vinculado ao primeiro dos catro bloques en que se distribúen os criterios de avaliación e os saberes básicos, «As linguas e os seus falantes».

- Para analizar criticamente a información e xerar e difundir ideas e opinións, é dicir, para unha aprendizaxe instrumental ou, como sinala o Anexo II, para a produción, comprensión e interacción oral e escrita, incorporando as formas de comunicación mediadas pola tecnoloxía e atendendo aos diferentes ámbitos de comunicación: persoal, educativo, social e profesional. Así o recollen os obxectivos dous, tres, catro, cinco e seis, vinculados ao segundo dos bloques da materia, «Comunicación».

- Para expresar a súa afectividade e regular as súas emocións a través da lectura, servíndose da literatura como fonte de pracer e enriquecemento persoal ou, como sinala o Anexo II a respecto da competencia literaria, para desenvolver unha maior capacidade de abstracción e sistematización, así como o manexo dunha metalinguaxe específica que permita unha aproximación máis reflexiva aos usos orais e escritos a través de dúas modalidades de lectura guiada e autónoma. Así o recollen os obxectivos sete e oito, vinculados ao terceiro bloque da materia, «Educación literaria».

- Para reflexionar sobre o funcionamento da lingua, é dicir, para a aprendizaxe formal da propia lingua ou, como sinala o Anexo II, para abordar a aprendizaxe sistemática da gramática a través de procesos de indagación, establecendo unha relación entre coñecemento gramatical explícito e uso da lingua, a partir da reflexión e da comunicación de conclusións coa metalinguaxe adecuada. Este á o noveno dos obxectivos, vinculado ao cuarto bloque da materia, «Reflexión sobre a lingua».

O décimo obxectivo, relativo á ética da comunicación, é transversal a todos os anteriores, polo que debemos procuralo nos catro bloques da materia.

No relativo á metodoloxía, a situación da sociedade multilingüe e plural na que vivimos demanda un enfoque de carácter plurilingüe e intercultural, cuxa finalidade sexa retirar as barreiras artificiais entre as linguas, polo que este debe considerar a aprendizaxe de todas as linguas e culturas de xeito transversal e integrador no seu ensino e na súa aprendizaxe. De aí que botemos man do Tratamento Integrado das Linguas (TIL), para estimular non só a reflexión interlingüística, senón tamén a aproximación aos usos sociais reais, en que a miúdo se han de manexar simultaneamente dúas ou máis linguas.

No contexto escolar, a aprendizaxe das linguas está dirixida ao logro de obxectivos similares, aínda que con diferentes niveis de dominio e diferentes situacións de partida para cada lingua. Non se pode obviar a situación de minorización da lingua galega, que cómpre atender e

dinamizar adecuadamente. Con esa finalidade, é preciso favorecer o uso e a aprendizaxe da nosa lingua de xeito que se impulse a súa normalización e se venzan as dificultades da súa menor presenza e repercusión social, motivadas en moitos casos por prexuízos que é necesario desmontar e superar. Deste xeito, o TIL parte da lingua propia de Galicia para fomentar un plurilingüismo inclusivo ao servizo da normalización do galego.

Non esquezamos que si aínda somos galegos é por obra e gracia do idioma, dicía Castelao. A lingua é a creación colectiva máis importante do pobo galego. Por iso, a súa normalización e preservación, é unha responsabilidade común. Desde a escola pódese facer moito para conservar ese ben cultural pero non podemos esquecer que é a sociedade, no seu conxunto, a que decide sobre as linguas que quere usar. A normalización lingüística é un proxecto de gran complexidade que excede o ámbito docente e, por suposto, a responsabilidade da materia de lingua galega e literatura; pero desde a nosa materia, como docentes dunha lingua minorizada, temos a obriga de insistir no "por que" da situación social da lingua propia de Galicia e non só no "como" funciona esa lingua.

Mediante o diálogo intercultural póñense en xogo dispositivos de relación social esenciais, como son:

- o recoñecemento do outro como lexítimo,
- o reforzamento da identidade propia no recoñecemento da identidade das demais persoas,
- a aceptación da diversidade persoal, social e cultural,
- o respecto dos dereitos fundamentais.

Partindo das aprendizaxes adquiridas, a través de operacións e percepcións concretas na Educación Primaria e a través do desenvolvemento de operacións formais e de razoamentos lóxicos e conceptuais na ESO, o Bacharelato ten como finalidade proporcionar formación, madureza intelectual e humana, coñecementos, habilidades e actitudes que permitan desenvolver funcións sociais e incorporarse á vida activa con responsabilidade e aptitude. Así mesmo, esta etapa deberá permitir a adquisición e o logro das competencias indispensables para o futuro formativo e profesional, e capacitar para o acceso á educación superior.

Esta Introdución, así como a presente Programación Didáctica, ten como marco legal de referencia o cap.IV da LOE 2/2006 e o Anteproxecto do Decreto polo que se establece a ordenación e o currículo do bacharelato.

CONTEXTUALIZACIÓN

O IES Félix Muriel é o único centro de ensino secundario e postobrigatorio do concello de Rianxo. A el están adscritos, polo tanto, todos os Colexios de Educación Infantil e Primaria do termo municipal. Dada esta situación, sería de esperar que a oferta do noso centro educativo fose plural e diversa, para poder atender ás necesidades e expectativas do alumnado deste concello. A pesar diso, o noso centro só ofrece as ensinanzas regradas obrigatorias na ESO, cunha atención á diversidade e ás necesidades educativas do alumnado cada vez máis raquítica por falta de recursos materiais e humanos e unha oferta no ensino postobrigatorio que non dá cabida ás necesidades da contorna, pois só oferta dúas liñas no Bacharelato e un Ciclo Formativo de Atención Sociosanitaria. Tendo en conta que no noso centro abunda o alumnado que realiza estudos musicais, non é doado para eles combinalos cun Bacharelato que non se corresponde cos seus interese, polo que moitas veces deben trasladarse a outro centro e, polo tanto, a outro concello. Por outra banda, o noso Ciclo Formativo precisaría dunha FP Básica acorde cos seus módulos e dunha continuidade a través dun Ciclo Superior. Ademais falta algún outro tipo de oferta formativa relacionada cos intereses económicos e produtivos da contorna, dado que Rianxo é un pobo que segue a vivir do mar.

Con respecto á situación social que vive aquí a nosa lingua, cabe dicir que Rianxo é unha vila moito menos castelanizada que as da súa contorna (A Pobra, Boiro ou Ribeira). Se ben, nos últimos catro anos detectamos actitudes negativas cara a lingua por parte do alumnado, consideramos que forman parte do elenco de prexuízos sobre a viabilidade do galego na nosa sociedade en xeral. Estes prexuízos medran curso a curso, fornecidos pola falta de apoio institucional para impulsar medidas serias que freen a sangría de falantes, que apoien o labor dos Equipos de Normalización Lingüística ou que visibilicen a lingua a través dos medios de comunicación de masas.

O contexto sociolingüístico do noso centro é galegófono no rexistro coloquial, pero atopámonos cunha maior corrección na expresión escrita en español e unha maior preferencia por realizar lecturas tamén nesa lingua. O argumento que o alumnado emprega para explicar esta situación diglósica é que aprenderon a ler e a escribir en castelán.

Dado este contexto, consideramos un obxectivo fundamental para o noso Departamento Didáctico a loita contra os prexuízos lingüísticos desde unha óptica proactiva que sitúe o alumnado como aprendices plurilingües, para que sexan quen de ver a riqueza que supón a

aceptación da diversidade como un reforzamento da propia identidade. Ser competente na lingua propia significa saber utilizar esa lingua en todos os ámbitos e situacións de xeito adecuado, e isto implica derrubar prexuízos lingüísticos.

En consecuencia, deberemos prestar unha atención especial aos contidos relacionados coa Historia da Lingua e a Sociolingüística, para unha adecuada construción da conciencia lingüística e un mellor desenvolvemento da competencia plurilingüe. Para isto, buscaremos a coordinación cos outros Departamentos Lingüísticos na procura de estratexias que nos permitan abordar determinados contidos e perseguir os obxectivos do Bacharelato desde a óptica da Lingua Galega como lingua minorizada no seu propio territorio; non perderemos de vista o obxectivo común que é impulsar a necesaria normalización lingüística para vencer as dificultades da menor presenza e repercusión social do galego, motivadas en moitos casos por eses prexuízos que, como docentes de linguas, nun mundo multicultural e plurilingüe, temos a obriga de desmontar e derrubar.

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

No marco das orientacións realizadas pola Unión Europea, insístese na necesidade da adquisición das **competencias clave**. Nos últimos anos definíronse oito competencias clave esenciais, que se consideran necesarias para todas as persoas na sociedade do coñecemento e que se deben traballar en todas as materias do currículo. Foran incorporadas ao sistema educativo español coa LOE 2/2006 baixo o nome de *competencias básicas*. Agora a LOMCE 8/2013 pon o seu empeño nun modelo curricular baseado no desenvolvemento das competencias do alumnado.

Tal e como aparece definida na Orde ministerial ECD/65/2015, *a competencia clave é a capacidade de responder a demandas complexas e levar a cabo tarefas diversas de forma adecuada. A competencia supón unha combinación de habilidades prácticas, coñecementos, motivación, valores éticos, actitudes, emocións, ademais doutros compoñentes sociais. Trátase dun coñecemento adquirido a través da participación activa en practicas sociais. É un "saber facer".*

A inclusión das competencias básicas no currículo ten tres finalidades:

- Integrar as diferentes aprendizaxes, tanto as formais (as diferentes áreas do currículo) como as informais.
- Facer que os estudantes poñan as súas aprendizaxes en relación con distintos tipos de contidos e que as utilicen de maneira efectiva cando lles resulten necesarias en diferentes situacións e contextos.
- Orientar a ensinanza, ao permitir identificar os contidos e os criterios de avaliación imprescindíbeis.

A área de Lingua Galega e Literatura contribúe dun xeito decisivo ao desenvolvemento de todos os aspectos que conforman a **competencia en comunicación lingüística (CCL)**. Esta competencia refírese *á utilización da linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita, de representación, interpretación e comprensión da realidade, de construción e comunicación do coñecemento e de organización e autorregulación do pensamento, das emocións e da conduta. Ademais de ser a vía de coñecemento e contacto coa diversidade cultural.*

As habilidades e estratexias para o uso dunha lingua determinada (escoitar, expoñer, dialogar, ler, escribir, comprender, saber comunicar) e a capacidade para tomar a lingua como obxecto de observación son capacidades que se transfiren e aplican á aprendizaxe doutras linguas, o cal contribúe á súa vez a acrecentar a competencia sobre o uso da linguaxe en xeral.

> *En Galiza, recollendo as normas do Estatuto de Autonomía, todos estes elementos que configuran a competencia lingüística estarán referidos ás dúas linguas oficiais: o galego, como lingua propia de Galiza, e o castelán, así como, polo menos, a unha lingua estranxeira.*

Ademais de contribuír dun xeito decisivo ao desenvolvemento da competencia comunicativa, a área de Lingua e Literatura Galega garda unha relación moi estreita con outras competencias básicas:

- **Competencia para aprender a aprender (CAA)**. A lingua é un instrumento de comunicación, pero tamén é un instrumento de acceso a novos coñecementos. O acceso ao saber e á construción de coñecementos mediante a linguaxe relaciónase directamente con

esta competencia. Esta competencia debe desenvolverse a través dunha actitude de curiosidade, interese e creatividade cara ao propio proceso de aprendizaxe. As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para estruturar o pensamento e o control da aprendizaxe e para valorar a correcta expresión oral e escrita, así como a lectura, como fonte de enriquecemento persoal:

- Lectura comprensiva
- Conversación reflexiva
- Composición de resumos e de esquemas que organicen as ideas
- Interpretación das informacións lingüísticas dos dicionarios
- Exposición e conclusións sobre tarefas académicas
- Interese pola autocorrección
- Capacidade de auto e coavaliación

No desenvolvemento práctico do currículo da materia prestarase especial atención á asunción do erro como parte do proceso de aprendizaxe, así como á necesidade de desenvolver a capacidade de autocorrección como unha maneira de aprender. Especialmente á hora de expresarnos oralmente.

- **Competencia para o sentido da iniciativa e o espírito emprendedor (CSIEE).** A adquisición de habilidades lingüísticas contribúe a progresar nesta competencia e na regulación da propia actividade con progresiva autonomía, porque aprender a usar a lingua é tamén aprender a analizar e resolver problemas, trazar plans e tomar decisións. As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para aprender a manter unha actitude crítica ante as mensaxes recibidas, a localizar a información e a fomentar a autoestima lingüística:
  - Obradoiros de escrita
  - Lectura dramatizada de obras literarias
  - Uso dos medios de comunicación social (lectura do xornal)

  - Uso das TIC e da Biblioteca
  - Realización de debates e coloquios
  - Elaboración e exposición de presentacións informáticas

  Dentro do currículo da materia préstase atención á iniciativa persoal e á propia autonomía do alumno/a, así como á súa capacidade para traballar en equipo, a través da investigación arredor de temas dados e a creación de novos contidos partindo dos datos obtidos nesa investigación, realizando ao finalizar o proceso unha posta en común na aula.

- **Competencia dixital (CD).** A nosa materia tamén contribúe a progresar nesta competencia posto que unha das súas metas é proporcionar coñecementos e destrezas para a busca e selección de información relevante, así como para a súa reutilización na elaboración de textos orais e escritos propios. Por outra banda, a diversidade de modalidades e soportes textuais ou informativos require hoxe dunha alfabetización máis complexa. As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para transformar a información en coñecemento:

  - Uso de dicionarios dixitais
  - Uso de correctores ortográficos
  - Uso de enciclopedias virtuais
  - Uso de xornais dixitais
  - Produción de textos propios tras a selección, análise crítica, esquematización e síntese da información.

  Dentro do currículo da materia inclúese o uso de soportes electrónicos para a exposición dos contidos por parte da persoa docente, para a presentación de traballos de investigación por parte do alumnado e para o desenvolvemento do Proxecto Lector por ambas partes.

- **Competencias sociais e cívicas (CSC).** A aprendizaxe da lingua concibida como desenvolvemento da competencia comunicativa contribúe decisivamente ao

desenvolvemento desta competencia, entendida como un conxunto de habilidades e destrezas para as relacións, a convivencia, o respecto e o entendemento entre persoas. Aprender lingua é aprender a comunicarse cos outros, a comprender o que estes transmiten e a aproximarse a outras realidades. Trátase polo tanto dun instrumento fundamental para a socialización e o respecto polas normas de convivencia. Un elemento do currículo de Lingua moi relacionado con esta competencia é a variedade dos usos da lingua e a diversidade lingüística e de aí a valoración de todas as linguas como igualmente aptas para desempregar as funcións de comunicación e representación. As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para analizar criticamente os usos discriminatorios da linguaxe mediante os cales se transmiten prexuízos e imaxes estereotipadas do mundo:

- Comentario crítico de distintos tipos de textos (especialmente xornalísticos ou procedentes dos medios de comunicación, orais ou escritos).
- Exercicio dos valores democráticos e dos dereitos civís, avaliable a través da observación directa do comportamento cotiá do alumno/a.
- Capacidade de diálogo.

Dentro do currículo da materia inclúese o desenvolvemento na aula de conversas reflexivas, charlas literarias, debates, así como a asunción das normas de convivencia na aula que levan aparelladas o respecto polo turno de palabra como mostra de civismo e respecto polo outro.

- **Competencia para a conciencia e as expresións culturais (CCEC)**. Na nosa materia, a lectura e a valoración das obras literarias contribúen de forma relevante ao desenvolvemento desta competencia, entendida como aproximación a un patrimonio literiario e a uns temas recorrentes que son expresión de preocupacións esenciais do ser humano. Esta competencia sairá reforzada se se relacionan as manifestacións literarias con outras manifestacións artísticas: pintura, música, cinema... As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para valorar a riqueza cultural, a diversidade lingüística e a expresividade popular:

  - Visita a museos
  - Participación en concertos
  - Asistencia a representacións teatrais

  - Proxeccións de filmes e documentais na Sala de Audiovisuais
  - Realización de itinerarios literarios

  Dentro do currículo da materia inclúense saídas didácticas para a aprendizaxe en contextos informais. Ademais da lectura permanente na aula de textos literarios.

- **Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT)**. A lingua non se aprende só para falar sobre a lingua, senón para expresar o que sabemos ou o que pensamos en relación con calquera asunto. É imprescindible a lingua para explicar unha gráfica, para ler un mapa ou para entender as estatísticas que inzan os xornais. As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para desenvolver o pensamento científico:

  - Lectura de mapas
  - Comentario de gráficas
  - Interpretación de estatísticas

  Dentro do currículo da materia inclúense todas estas tarefas relacionadas ou vinculadas aos contidos de Sociolingüística e Historia da Lingua.

Concreción que recolla a relación dos estándares de aprendizaxe avaliables da materia que forman parte dos perfís competenciais

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso						
Compe-tencias clave	Estándares de aprendizaxe (97)	Nº	PORCEN-TAXES	Concreción estándares (30)	Nº	PORCENTAXES
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar		35		CONCRECIÓN DE ESTÁNDARES	10	
CCL	LGB1.1.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais. LGB1.1.2. Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais. LGB1.2.1. Identifica as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación (charla ou conferencia sobre temas especializados do ámbito educativo). LGB1.2.3. Escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral. LGB1.3.1. Interpreta e identifica a intención comunicativa, o tema e a estrutura en anuncios sonoros e/ou audiovisuais. LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social. LGB1.3.3. Analiza os recursos verbais e non verbais que se empregan na publicidade para convencer os destinatarios ou destinatarias. LGB1.4.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso. LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público. LGB1.5.1. Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados. LGB1.5.3. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical, cínguese ao tema e non divaga. LGB1.5.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público. LGB1.5.5. Exprésase con facilidade e recorre a paráfrases ou circunloquios cando non encontra a expresión precisa. LGB1.5.6. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa. LGB1.5.8. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar	27	77%	**1. Comprende e interpreta (seguindo unha pautas dadas) a intención comunicativa e a idea principal e as secundarias de todo tipo de textos orais en calquera rexistro, nivel ou variedade de lingua e é quen de elaborar resumos e esquemas, ou responder a preguntas concretas, respectando a coherencia e a corrección gramatical.** **2. Produce distintos tipos de textos orais e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, adecuadas ao contexto, respectando as regras de interacción, cinxíndose ao tema e empregando expresións propias do galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección gramatical.** **3. Escoita activamente e identifica os recursos verbais e non verbais, así como as propiedades textuais de textos orais propios da actividade cotiá e académica, así como dos medios de comunicación e información e é quen de producir textos orais claros, adecuados á situación comunicativa e respectando a coherencia e a corrección gramatical.** **4. Identifica os xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, para responder a cuestións relativas a esta tipoloxía textual.** **5. Coñece e aprecia estimulado pola persoa docente ou polos compañeiros/as as normas de cortesía (escoita activa, interese e respecto), así como os aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e xeralmente é quen de poñelos en práctica nas súas intervencións planificadas e/ou espontáneas.** **6. Consulta fontes de información diversas e é quen de obter información e servirse das TIC para as súas presentacións.**	10	100%

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso						
Compe-tencias clave	Estándares de aprendizaxe (97)	Nº	PORCEN-TAXES	Concreción estándares (30)	Nº	PORCENTAXES
	gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación adecuada á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada. LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. LGB1.7.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical e fonética. LGB1.7.2. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín. LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras. LGB1.10.1. Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada) e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma. LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega. LGB.1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega. LGB1.11.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.			7. **Desenvolve un tema do currículo e é quen de expoñelo empregando un léxico preciso e evitando (habitualmente) o uso de coloquialismos e de palabras *comodín*, servíndose das TIC para apoiar a súa alocución.** **8. Intervén en coloquios e debates e é quen de argumentar, respectando as quendas e a opinión dos demais e empregando unha linguaxe non discriminatoria.** **9. Recoñece e aprecia estimulado pola persoa docente ou polos compañeiros/as os erros na expresión, así como as interferencias lingüísticas e desviacións da norma e é quen de autocorrixirse.** **10. Coñece estimulad@ pola persoa docente ou polos compañeiros/as os prexuízos nos usos das variedades do galego e é quen de rexeitalos e usar a variante dialectal da súa contorna nas súas intervencións espontáneas.**		

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso						
Compe-tencias clave	**Estándares de aprendizaxe (97)**	**Nº**	**PORCEN-TAXES**	**Concreción estándares (30)**	**Nº**	**PORCENTAXES**
CAA	LGB1.1.3. Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza. LGB1.2.1. Identifica as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación (charla ou conferencia sobre temas especializados do ámbito educativo). LGB1.2.2. Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural. LGB1.2.3. Escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral. LGB1.3.1. Interpreta e identifica a intención comunicativa, o tema e a estrutura en anuncios sonoros e/ou audiovisuais. LGB1.3.1. Interpreta e identifica a intención comunicativa, o tema e a estrutura en anuncios sonoros e/ou audiovisuais. LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social. LGB1.3.4. Analiza de forma crítica a forma e contido das mensaxes publicitarias e evita usos lingüísticos discriminatorios. LGB1.3.4. Analiza de forma crítica a forma e contido das mensaxes publicitarias e evita usos lingüísticos discriminatorios. LGB1.4.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas. LGB1.5.1. Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados. LGB1.5.2. Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas. LGB1.5.8. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación adecuada á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras. LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria. LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais. LGB1.10.1. Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas	**18**	**51%**	**1. Comprende e interpreta (seguindo unha pautas dadas) a intención comunicativa e a idea principal e as secundarias de todo tipo de textos orais en calquera rexistro, nivel ou variedade de lingua e é quen de elaborar resumos e esquemas, ou responder a preguntas concretas, respectando a coherencia e a corrección gramatical.** **2. Produce distintos tipos de textos orais e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, adecuadas ao contexto, respectando as regras de interacción, cinxíndose ao tema e empregando expresións propias do galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección gramatical.** **3. Escoita activamente e identifica os recursos verbais e non verbais, así como as propiedades textuais de textos orais propios da actividade cotiá e académica, así como dos medios de comunicación e información e é quen de producir textos orais claros, adecuados á situación comunicativa e respectando a coherencia e a corrección gramatical.** **4. Identifica os xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, para responder a cuestións relativas a esta tipoloxía textual.** **5. Coñece e aprecia estimulado pola persoa docente ou polos compañeiros/as as normas de cortesía (escoita activa, interese e respecto), así como os aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e xeralmente é quen de poñelos en práctica nas súas intervencións planificadas e/ou espontáneas.** **6. Consulta fontes de información diversas e é quen de obter información e servirse das TIC para as súas presentacións.** **8. Intervén en coloquios e debates e é**	**9**	**90%**

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso						
Compe-tencias clave	Estándares de aprendizaxe (97)	Nº	PORCEN-TAXES	Concreción estándares (30)	Nº	PORCENTAXES
	(incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada), e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma. LGB1.10.2. Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo. LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.			**quen de argumentar, respectando as quendas e a opinión dos demais e empregando unha linguaxe non discriminatoria.** **9. Recoñece e aprecia estimulado pola persoa docente ou polos compañeiros/as os erros na expresión, así como as interferencias lingüísticas e desviacións da norma e é quen de autocorrixirse.** **10. Coñece estimulad@ pola persoa docente ou polos compañeiros/as os prexuízos nos usos das variedades do galego e é quen de rexeitalos e usar a variante dialectal da súa contorna nas súas intervencións espontáneas.**		
CSC	LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social. LGB1.3.3. Analiza os recursos verbais e non verbais que se empregan na publicidade para convencer os destinatarios ou destinatarias. LGB1.4.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas. LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público. LGB1.5.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público. LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras. LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria. LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais. LGB1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega. LGB1.11.3. Usa, se a posúe, a variante	10	28%	**2. Produce distintos tipos de textos orais e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, adecuadas ao contexto, respectando as regras de interacción, cinxíndose ao tema e empregando expresións propias do galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección gramatical.** **3. Escoita activamente e identifica os recursos verbais e non verbais, así como as propiedades textuais de textos orais propios da actividade cotiá e académica, así como dos medios de comunicación e información e é quen de producir textos orais claros, adecuados á situación comunicativa e respectando a coherencia e a corrección gramatical.** **4. Identifica os xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, para responder a cuestións relativas a esta tipoloxía textual.** **5. Coñece e aprecia estimulado pola persoa docente ou polos compañeiros/as as normas de cortesía (escoita activa, interese e respecto), así como os aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e xeralmente é quen de poñelos en práctica nas súas intervencións**	6	60%

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso						
Compe-tencias clave	Estándares de aprendizaxe (97)	Nº	PORCEN-TAXES	Concreción estándares (30)	Nº	PORCENTAXES
	dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto. LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social.			**planificadas e/ou espontáneas.** **8. Intervén en coloquios e debates e é quen de argumentar, respectando as quendas e a opinión dos demais e empregando unha linguaxe non discriminatoria.** **10. Coñece estimulad@ pola persoa docente ou polos compañeiros/as os prexuízos nos usos das variedades do galego e é quen de rexeitalos e usar a variante dialectal da súa contorna nas súas intervencións espontáneas.**		
CSIEE	LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público. LGB1.5.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público. LGB1.5.5. Exprésase con facilidade e recorre a paráfrases ou circunloquios cando non encontra a expresión precisa. LGB1.5.7. Tenta buscar a complicidade do público e demostra seguridade ao responder as preguntas do auditorio. LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	5	14%	**2. Produce distintos tipos de textos orais e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, adecuadas ao contexto, respectando as regras de interacción, cinxíndose ao tema e empregando expresións propias do galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección gramatical.** 5. **Coñece e aprecia estimulado pola persoa docente ou polos compañeiros/as as normas de cortesía (escoita activa, interese e respecto), así como os aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e xeralmente é quen de poñelos en práctica nas súas intervencións planificadas e/ou espontáneas.**	2	20%
CD	LGB1.5.8. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación adecuada á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	1	2'8%	**6. Consulta fontes de información diversas e é quen de obter información e servirse das TIC para as súas presentacións.**	1	10%
CCEC						
CMCCT						
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir		17		**CONCRECIÓN DE ESTÁNDARES**	6	
CCL	LGB2.1.1. Sintetiza as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais. LGB2.1.2. Interpreta o sentido global e identifica a intención comunicativa do emisor	17	100%	**11. Comprende e interpreta (seguindo unha pautas dadas) a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias e os temas e subtemas de**	6	100%

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso						
Compe-tencias clave	**Estándares de aprendizaxe (97)**	**Nº**	**PORCEN-TAXES**	**Concreción estándares (30)**	**Nº**	**PORCENTAXES**
	en textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos. LGB2.1.3. Diferencia as ideas principais e as secundarias e sintetiza o contido de textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos. LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión dun texto e complementar as súas producións. LGB2.2.1. Planifica os seus traballos seguindo unha orde predefinida e revisa o proceso de escritura para mellorar a produción final. LGB2.2.2. Produce textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado, organizando os enunciados en secuencias lineais e ben cohesionadas. LGB2.3.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical. LGB2.3.2. Adecúa a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, destinatario, ámbito discursivo e xénero textual) e emprega os recursos expresivos propios do rexistro formal. LGB2.3.3. Emprega léxico preciso e evita o uso de coloquialismos ou palabras comodín. LGB2.3.4. Organiza os contidos dos seus traballos en función duns obxectivos fixados previamente, contrasta posturas enfrontadas e defende a súa opinión con argumentos. LGB2.4.1. Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais de textos expositivos e argumentativos. LGB2.4.2. Recoñece e explica a función no texto dos distintos procedementos de cita: estilo directo, estilo indirecto, estilo indirecto libre e cita encuberta. LGB2.5.1. Consulta información en fontes bibliográficas e dixitais e compila os datos máis relevantes en fichas-resumo. LGB2.5.2. Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía. LGB2.5.3. Utiliza procesadores de texto e correctores ortográficos para mellorar a presentación e evitar erros ortográficos e tipográficos. LGB2.6.1. Recoñece, describe e utiliza recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos. LGB2.6.2. Describe os tipos de rexistro e analiza as súas manifestacións lingüísticas.			**todo tipo de textos escritos en calquera rexistro, nivel ou variedade de lingua e é quen de elaborar resumos e esquemas respectando a coherencia e a corrección gramatical.** **12. Consulta fontes de información diversas para mellorar a súa comprensión e obter información de cara ás súas propias producións.** **13. Produce textos escritos nos distintos rexistros e é quen de facelo de xeito claro e ordenado (case sempre), adecuados ao contexto, con adecuación, cohesión, coherencia e corrección gramatical.** **14. Desenvolve un tema do currículo (Bloque 4 e Bloque 5), empregando un léxico preciso e evitando o uso de coloquialismos e de palabras *comodín*.** **15. Comprende, interpreta e produce textos expositivos e argumentativos e é quen de identificar neles a idea principal e as secundarias, distinguir a súa estrutura e elaborar textos semellantes.** **16. Organiza o seu traballo arredor da súa produción escrita e é quen de planificalo e revisalo, respectando as indicacións dadas para a súa realización, ademais das propiedades textuais e a corrección gramatical.**		

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso						
Compe-tencias clave	Estándares de aprendizaxe (97)	Nº	PORCEN-TAXES	Concreción estándares (30)	Nº	PORCENTAXES
CAA	LGB2.1.1. Sintetiza as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais. LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión dun texto e complementar as súas producións. LGB2.5.1. Consulta información en fontes bibliográficas e dixitais e compila os datos máis relevantes en fichas-resumo. LGB2.6.1. Recoñece, describe e utiliza recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos. LGB2.6.2. Describe os tipos de rexistro e analiza as súas manifestacións lingüísticas.	5	29%	**11. Comprende e interpreta (seguindo unha pautas dadas) a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias e os temas e subtemas de todo tipo de textos escritos en calquera rexistro, nivel ou variedade de lingua e é quen de elaborar resumos e esquemas respectando a coherencia e a corrección gramatical.** **12. Consulta fontes de información diversas para mellorar a súa comprensión e obter información de cara ás súas propias producións.** **16. Organiza o seu traballo arredor da súa produción escrita e é quen de planificalo e revisalo, respectando as indicacións dadas para a súa realización, ademais das propiedades textuais e a corrección gramatical.**	3	50%
CSC	LGB2.2.2. Produce textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado, organizando os enunciados en secuencias lineais e ben cohesionadas. LGB2.3.4. Organiza os contidos dos seus traballos en función duns obxectivos fixados previamente, contrasta posturas enfrontadas e defende a súa opinión con argumentos.	2	11%	**13. Produce textos escritos nos distintos rexistros e é quen de facelo de xeito claro e ordenado (case sempre), adecuados ao contexto, con adecuación, cohesión, coherencia e corrección gramatical.** **15. Comprende, interpreta e produce textos expositivos e argumentativos e é quen de identificar neles a idea principal e as secundarias, distinguir a súa estrutura e elaborar textos semellantes.**	2	33%
CSIEE						
CD	LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión dun texto e complementar as súas producións. LGB2.5.1. Consulta información en fontes bibliográficas e dixitais e compila os datos máis relevantes en fichas-resumo. LGB2.5.2. Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía. LGB2.5.3. Utiliza procesadores de texto e correctores ortográficos para mellorar a presentación e evitar erros ortográficos e tipográficos.	4	23%	**12. Consulta fontes de información diversas para mellorar a súa comprensión e obter información de cara ás súas propias producións.** **16. Organiza o seu traballo arredor da súa produción escrita e é quen de planificalo e revisalo, respectando as indicacións dadas para a súa realización, ademais das propiedades textuais e a corrección gramatical.**	2	20%
CCEC						
CMCCT						

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso						
Compe-tencias clave	Estándares de aprendizaxe (97)	Nº	PORCEN-TAXES	Concreción estándares (30)	Nº	PORCENTAXES
Bloque 3. Funcionamento da lingua		10			5	
CCL	LGB3.1.1. Define e identifica os fonemas vocálicos e consonánticos da lingua galega. LGB3.1.2. Valora as normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz. LGB3.2.1. Explica as principais variedades dialectais e valora a diversidade lingüística como parte de noso patrimonio cultural. LGB3.3.1. Explica os procedementos de formación das palabras. LGB3.5.1. Identifica e explica as relacións e unidades semánticas. LGB3.6.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. LGB3.7.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	7	70%	**17. Identifica e define os fonemas vocálicos e consonánticos e é quen de utilizalos nas súas tarefas académicas por oral e por escrito.** **18. Explica e valora as variedades dialectais e é quen de identificalas nas súas tarefas académicas** **19. Explica e recoñece os tipos de morfemas, os procedementos de formación de palabras, así como as relacións e as funcións sintácticas e é quen de realizar análises morfosintácticas de distintas unidades no interior dun texto.** **20. Explica as unidades e relacións semánticas e é quen de identificalas nas súas tarefas académicas.** **21. Participa en proxectos interdisciplinares xerados desde o TIL e/ou desde o ENDLG e é quen de evitar estereotipos lingüísticos, derrubar prexuízos e desenvolver a competencia plurilingüe.**	5	100%
CAA	LGB3.1.1. Define e identifica os fonemas vocálicos e consonánticos da lingua galega. LGB3.3.1. Explica os procedementos de formación das palabras. LGB3.3.2. Recoñece e explica os tipos de morfemas así como a análise morfolóxica. LGB3.3.3. Recoñece, analiza e explica a estrutura morfolóxica. LGB3.4.1. Recoñece as diferentes estruturas sintácticas, explica as relacións que se establecen e emprega a terminoloxía axeitada. LGB3.5.1. Identifica e explica as relacións e unidades semánticas. LGB3.6.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. LGB3.7.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual,	8	80%	**17. Identifica e define os fonemas vocálicos e consonánticos e é quen de utilizalos nas súas tarefas académicas por oral e por escrito.** **19. Explica e recoñece os tipos de morfemas, os procedementos de formación de palabras, así como as relacións e as funcións sintácticas e é quen de realizar análises morfosintácticas de distintas unidades no interior dun texto.** **20. Explica as unidades e relacións semánticas e é quen de identificalas nas súas tarefas académicas.** **21. Participa en proxectos interdisciplinares xerados desde o TIL e/ou desde o ENDLG e é quen de evitar estereotipos lingüísticos, derrubar prexuízos e desenvolver a competencia plurilingüe.**	4	80%

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso						
Compe-tencias clave	Estándares de aprendizaxe (97)	Nº	PORCEN-TAXES	Concreción estándares (30)	Nº	PORCENTAXES
	oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.					
CSC						
CSIEE						
CD	LGB3.6.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	1	10%	**21. Participa en proxectos interdisciplinares xerados desde o TIL e/ou desde o ENDLG e é quen de evitar estereotipos lingüísticos, derrubar prexuízos e desenvolver a competencia plurilingüe.**	1	20%
CCEC	LGB3.1.1. Define e identifica os fonemas vocálicos e consonánticos da lingua galega. LGB3.1.2. Valora as normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz. LGB3.2.1. Explica as principais variedades dialectais e valora a diversidade lingüística como parte de noso patrimonio cultural.		30%	**17. Identifica e define os fonemas vocálicos e consonánticos e é quen de utilizalos nas súas tarefas académicas por oral e por escrito.** **18. Explica e valora as variedades dialectais e é quen de identificalas nas súas tarefas académicas**	2	40%
CMCCT						
	Bloque 4. Lingua e sociedade	16			6	
CCL	LGB4.1.1. Recoñece os estereotipos e prexuízos lingüísticos e determina a súa repercusión nos usos. LGB4.1.2. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan cuestións sociolingüísticas. LGB4.2.1. Describe e interpreta o proceso de construción da variante estándar da lingua galega. LGB4.2.2. Recoñece as interferencias lingüísticas no galego, con especial atención aos castelanismos e desenvolve un discurso propio libre destes elementos. LGB4.3.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1916 ata 1978). LGB4.3.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde 1916 ata 1978), así como a súa situación sociolingüística. LGB4.3.3. Diferencia e describe as etapas que podemos establecer entre 1916 e 1978 desde o punto de vista sociolingüístico. LGB4.3.4. Analiza a importancia da etapa 1916-1978 no desenvolvemento posterior da	16	100%	**22. Coñece as funcións sociais da lingua, os estereotipos e os prexuízos lingüísticos e é quen de analizar de xeito crítico a situación do galego a respecto das mesmas, así como a repercusión dos prexuízos nos usos lingüísticos** **23. Coñece, expón e analiza as características lingüísticas e sociolingüísticas, o contexto histórico, as etapas, os movementos, as producións textuais e as personalidades fundamentais vinculados á lingua galega no período de 1916 a 1936 e é quen de analizar a situación do galego nese período e elaborar un texto expositivo recollendo esta información.** **24. Coñece, expón e analiza as características lingüísticas e sociolingüísticas, o contexto histórico, as etapas, os movementos, as producións textuais e as personalidades fundamentais vinculados á lingua galega no período de 1936 a 1978 e é quen de analizar a situación do galego nese período e elaborar un texto expositivo recollendo**	6	100%

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso						
Compe-tencias clave	**Estándares de aprendizaxe (97)**	**Nº**	**PORCEN-TAXES**	**Concreción estándares (30)**	**Nº**	**PORCENTAXES**
	lingua. LGB4.3.5. Identifica o galego moderno (desde 1916 ata 1978) en documentos non literarios e literarios. LGB4.4.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1978 ata a actualidade). LGB4.4.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno desde 1978 ata a actualidade, así como a súa situación sociolingüística. LGB4.4.3. Analiza a importancia da etapa desde 1978 ata a actualidade no desenvolvemento do galego. LGB4.4.4. Recoñece o galego como unha lingua en vías de normalización e sinala as súas fortalezas e debilidades. LGB4.4.5. Sinala as principais características lingüísticas en documentos non literarios e literarios desde 1978 ata a actualidade. LGB4.5.1. Elabora unha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características. LGB4.6.1. Analiza e interpreta a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.			**esta información.** **25. Coñece, expón e analiza as características lingüísticas e sociolingüísticas, o contexto histórico, as etapas, os movementos, as producións textuais e as personalidades fundamentais vinculados á lingua galega no período de 1978 á actualidade e é quen de analizar a situación do galego nese período e elaborar un texto expositivo recollendo esta información.** **26. Coñece o proceso de construción da variedade estándar e é quen de analizar de xeito crítico as interferencias lingüísticas, así como producir textos libres desas interferencias, especialmente de castelanismos.** **27. Coñece o proceso de normalización da lingua galega e é quen de interpretar a evolución da conciencia lingüística na historia moderna da nosa lingua.**		
CAA						
CSC	LGB4.1.1. Recoñece os estereotipos e prexuízos lingüísticos e determina a súa repercusión nos usos. LGB4.1.2. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan cuestións sociolingüísticas. LGB4.3.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde 1916 ata 1978), así como a súa situación sociolingüística. LGB4.3.4. Analiza a importancia da etapa 1916-1978 no desenvolvemento posterior da lingua. LGB4.4.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno desde 1978 ata a actualidade, así como a súa situación sociolingüística. LGB4.4.3. Analiza a importancia da etapa desde 1978 ata a actualidade no desenvolvemento do galego. LGB4.4.4. Recoñece o galego como unha lingua en vías de normalización e sinala as súas fortalezas e debilidades. LGB4.6.1. Analiza e interpreta a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua	8	50%	**22. Coñece as funcións sociais da lingua, os estereotipos e os prexuízos lingüísticos e é quen de analizar de xeito crítico a situación do galego a respecto das mesmas, así como a repercusión dos prexuízos nos usos lingüísticos** **23. Coñece, expón e analiza as características lingüísticas e sociolingüísticas, o contexto histórico, as etapas, os movementos, as producións textuais e as personalidades fundamentais vinculados á lingua galega no período de 1916 a 1936 e é quen de analizar a situación do galego nese período e elaborar un texto expositivo recollendo esta información.** **24. Coñece, expón e analiza as características lingüísticas e sociolingüísticas, o contexto histórico, as etapas, os movementos, as producións textuais e as personalidades fundamentais vinculados á lingua galega no período de 1936 a 1978 e é quen de analizar a situación do galego nese período e elaborar un texto expositivo recollendo esta información.**	5	83%

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso						
Compe-tencias clave	**Estándares de aprendizaxe (97)**	**Nº**	**PORCEN-TAXES**	**Concreción estándares (30)**	**Nº**	**PORCENTAXES**
	galega.			**25. Coñece, expón e analiza as características lingüísticas e sociolingüísticas, o contexto histórico, as etapas, os movementos, as producións textuais e as personalidades fundamentais vinculados á lingua galega no período de 1978 á actualidade e é quen de analizar a situación do galego nese período e elaborar un texto expositivo recollendo esta información.** **27. Coñece o proceso de normalización da lingua galega e é quen de interpretar a evolución da conciencia lingüística na historia moderna da nosa lingua.**		
CSIEE						
CD						
CCEC	LGB4.2.2. Recoñece as interferencias lingüísticas no galego, con especial atención aos castelanismos e desenvolve un discurso propio libre destes elementos.	**1**	**6%**	**26. Coñece o proceso de construción da variedade estándar e é quen de analizar de xeito crítico as interferencias lingüísticas, así como producir textos libres desas interferencias, especialmente de castelanismos.**	**1**	**16%**
CMCCT						
	Bloque 5. Educación literaria	**19**			**3**	
CCL	LGB5.1.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1916 a 1936: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as. LGB5.1.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as. LGB5.1.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós. LGB5.2.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.2.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.2.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega entre 1936 e 1975: produción	**19**	**100%**	**28. Coñece, describe e expón a literatura galega do primeiro terzo do século XX (1916-1936) é quen de elaborar textos expositivos que recollan o contexto histórico, as etapas, correntes, xeracións, autores/as e textos pertencentes aos tres grandes xéneros, ademais de analizar os textos propostos (seguindo as pautas dadas).** **29. Coñece, describe e expón a literatura galega do segundo terzo do século XX (19 36-1975) é quen de elaborar textos expositivos que recollan o contexto histórico, as etapas, correntes, xeracións, autores/as e textos pertencentes aos tres grandes xéneros, ademais de analizar os textos propostos (seguindo as pautas dadas).** **30. Coñece, describe e expón a literatura galega do derradeiro terzo do século XX e inicios do século XXI de 1975 á actualidade) é quen de elaborar textos expositivos que recollan o contexto histórico, as etapas, correntes, xeracións, autores/as e textos pertencentes aos tres**	**3**	**100%**

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso						
Compe-tencias clave	Estándares de aprendizaxe (97)	Nº	PORCEN-TAXES	Concreción estándares (30)	Nº	PORCENTAXES
	bélica e autores/as do exilio, a Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais. LGB5.3.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega entre 1936 e 1975: produción bélica e os autores do exilio, os renovadores da prosa (Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas) así como A Nova Narrativa Galega e autores/as dos primeiros 70. LGB5.3.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego entre 1936 e 1975: teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia. LGB5.4.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.4.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.4.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. LGB5.5.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. LGB5.5.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. LGB5.6.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.6.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.6.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1975 ata a actualidade, caracterízaos formal, estrutural			**grandes xéneros, ademais de analizar os textos propostos (seguindo as pautas dadas).**		

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso						
Compe-tencias clave	**Estándares de aprendizaxe (97)**	**Nº**	**PORCEN-TAXES**	**Concreción estándares (30)**	**Nº**	**PORCENTAXES**
	e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. LGB5.7.1. Analiza e comenta, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.					
CAA						
CSC						
CSIEE						
CD						
CCEC						
CMCCT						
Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.						

No **Decreto 85/2015** atopamos **97 estándares avaliables** para o nivel de 2ºBACHARELATO, así como un número determinado de estándares vinculados a cada competencia clave. En consecuencia, atopamos no conxunto da materia as seguintes porcentaxes:

Competencias clave	**Número de Estándares de aprendizaxe vinculados a cada competencia clave (97)**	**PORCENTAXES (peso de cada competencia no conxunto da materia)**
CCL	79	**81%**
CAA	31	**31’9 %**
CSC	10	**10’3%**
CSIEE	0	**0%**
CD	5	**5’1%**
CCEC	4	**4’1%**
CMCCT	0	**0%**

Despois de realizar a **concreción dos estándares avaliables**, os 97 estándares de partida quedan organizados arredor de **30 estándares vinculados ás distintas competencias clave**. En consecuencia, as porcentaxes das que nos serviremos para a avaliación das competencias clave na materia de LGL para o nivel de 2ºBACHARELATO serán as que seguen:

Competencias clave	Número de Estándares de aprendizaxe concretos vinculados a cada competencia clave (37)	PORCENTAXES (peso de cada competencia no conxunto da materia)
CCL	30	**100%**
CAA	16	**53%**
CSC	7	**23%**
CSIEE	0	**0%**
CD	3	**10%**
CCEC	3	**10%**
CMCCT	0	**0%**

3. OBXECTIVOS PARA O CURSO

O 2º curso do Bacharelato contribuirá a desenvolver nos alumnos/as as capacidades que lles permitan:

1. *Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e avanzar no proceso de adquisición dunha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.*

2. *Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma cada vez máis responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Procurar prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.*

3. *Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, avanzar na análise crítica das desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das*

persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

4. *Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.*
5. *Avanzar no dominio, tanto na súa expresión oral como na escrita, da lingua galega e da lingua castelá.*
6. *Lograr para a expresión maior fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.*
7. *Usar responsablemente as tecnoloxías da información e da comunicación.*
8. *Coñecer cada vez mellor e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.*
9. *Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e procurar o dominio das habilidades básicas propias da modalidade elixida.*
10. *Mellorar a comprensión dos elementos e dos procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Avanzar no coñecemento da contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida e valoralo de forma crítica; así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.*
11. *Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.*
12. *Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.*
13. *Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e camiñar no impulso de condutas e hábitos saudables.*
14. *Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.*
15. *Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.*

4. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso				
Temporalización	**Concreción dos estándares de aprendizaxe**	**Estándares de aprendizaxe avaliables**	**Procedementos de avaliación**	**Instrumentos de avaliación**
Bloque 1. Comunicación oral. Escoitar e falar				
▪ As pautas relacionadas cos Contidos Comúns (elaboración de esquemas e resumos, redacción de temas, construcións de definicións adecuadas…) serán dadas no inicio do **1º trimestre** ▪ As actividades prácticas ou situacións de aprendizaxe realizaranse e xeraranse ao longo de **todo o curso**	**1. Comprende e interpreta (seguindo unha pautas dadas) a intención comunicativa e a idea principal e as secundarias de todo tipo de textos orais en calquera rexistro, nivel ou variedade de lingua e é quen de elaborar resumos e esquemas, ou responder a preguntas concretas, respectando a coherencia e a corrección gramatical.**	▪ LGB1.1.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais. ▪ LGB1.1.2. Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais.	✓ Escoita activa na aula ✓ Elaboración de esquemas e resumos	✓ Observación directa (OD) ✓ Tarefas voluntarias ✓ Libreta de Aula (LdA)
	2. Produce distintos tipos de textos orais e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, adecuadas ao contexto, respectando as regras de interacción, cinxíndose ao tema e empregando expresións propias do galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección gramatical.	▪ LGB1.1.3. Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.	✓ Intervencións para preguntar o que non se entende ✓ Intervencións para responder ao que se lle pregunta	
	1. Comprende e interpreta (seguindo unha pautas dadas) a intención comunicativa e a idea principal e as secundarias de todo tipo de textos orais en calquera rexistro, nivel ou variedade de lingua e é quen de elaborar resumos e esquemas, ou responder a preguntas concretas, respectando a coherencia e a corrección gramatical.	▪ LGB1.2.1. Identifica as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación (charla ou conferencia sobre temas especializados do ámbito educativo). ▪ LGB1.2.2. Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	✓ Escoita activa na aula ✓ Elaboración de esquemas e resumos ✓ Seguimento do cumprimento das indicacións dadas a través das tarefas realizadas	

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso

Temporalización	Concreción dos estándares de aprendizaxe	Estándares de aprendizaxe avaliables	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación
▪ As pautas relacionadas cos Contidos Comúns (escoita activa, coloquios, debates, diálogos, intervencións adecuadas…) serán dadas no inicio do **1º trimestre** ▪ As actividades prácticas ou situacións de aprendizaxe realizaranse e xeraranse ao longo de **todo o curso**. ▪ Para a procura de información na rede as pautas serán dadas no inicio do **1º trimestre** ▪ As actividades prácticas ou situacións de aprendizaxe realizaranse e xeraranse ao longo de **todo o**	**3. Escoita activamente e identifica os recursos verbais e non verbais, así como as propiedades textuais de textos orais propios da actividade cotiá e académica, así como dos medios de comunicación e información e é quen de producir textos orais claros, adecuados á situación comunicativa e respectando a coherencia e a corrección gramatical.**	LGB1.2.3. Escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral.	✓ Escoita activa durante a proxección dun programa informativo ✓ Intervencións para responder ao que se lle pregunta en relación á proxección emitida ✓ Coloquio ou Debate arredor dun asunto de actualidade ✓ Elaboración de sinxelos comentarios	✓ OD ✓ Tarefas voluntarias ✓ LdA
	1. Comprende e interpreta (seguindo unha pautas dadas) a intención comunicativa e a idea principal e as secundarias de todo tipo de textos orais en calquera rexistro, nivel ou variedade de lingua e é quen de elaborar resumos e esquemas, ou responder a preguntas concretas, respectando a coherencia e a corrección gramatical.	▪ LGB1.3.1. Interpreta e identifica a intención comunicativa, o tema e a estrutura en anuncios sonoros e/ou audiovisuais.		
	4. Identifica os xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, para responder a cuestións relativas a esta tipoloxía textual.	▪ LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social.	✓ Intervencións cotiás na aula ✓ Comentarios críticos de artigos e nova dos medios de comunicación.	✓ OD ✓ Tarefas voluntarias
	3. Escoita activamente e identifica os recursos verbais e non verbais, así como as propiedades textuais de textos orais propios da actividade cotiá e académica, así como dos medios de comunicación e información e é quen de producir textos orais claros, adecuados á situación comunicativa e respectando a coherencia e a corrección gramatical.	▪ LGB1.3.3. Analiza os recursos verbais e non verbais que se empregan na publicidade para convencer os destinatarios ou destinatarias.		
		▪ LGB1.3.4. Analiza de forma crítica a forma e contido das mensaxes publicitarias e evita usos lingüísticos discriminatorios.	✓ Intervención en conversas espontáneas ✓ Intervención en conversas reflexivas ✓ Intervención en debates	✓ OD ✓ Tarefas voluntarias
		▪ LGB1.4.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.		
	5. Coñece e aprecia estimulado pola persoa docente ou polos compañeiros/as as normas de cortesía (escoita activa, interese e respecto), así como os aspectos prosódicos (entoación,	▪ LGB1.4.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.		
		▪ LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación,		

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso				
Temporalización	**Concreción dos estándares de aprendizaxe**	**Estándares de aprendizaxe avaliables**	**Procedementos de avaliación**	**Instrumentos de avaliación**
curso.	**pausas, ton, timbre e volume) e xeralmente é quen de poñelos en práctica nas súas intervencións planificadas e/ou espontáneas.**	pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.		
	2. Produce distintos tipos de textos orais e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, adecuadas ao contexto, respectando as regras de interacción, cinxíndose ao tema e empregando expresións propias do galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección gramatical.	▪ LGB1.5.1. Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.		
	6. Consulta fontes de información diversas e é quen de obter información e servirse das TIC para as súas presentacións.	▪ LGB1.5.2. Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.		
	2. Produce distintos tipos de textos orais e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, adecuadas ao contexto, respectando as regras de interacción, cinxíndose ao tema e empregando expresións propias do galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección gramatical.	▪ LGB1.5.3. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical, cínguese ao tema e non divaga.		
▪ Para a exposición oral dun tema as pautas serán dadas no inicio do **1º trimestre** ▪ As actividades prácticas ou situacións de aprendizaxe realizaranse e xeraranse ao	**5. Coñece e aprecia estimulado pola persoa docente ou polos compañeiros/as as normas de cortesía (escoita activa, interese e respecto), así como os aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e xeralmente é quen de poñelos en práctica nas súas intervencións planificadas e/ou espontáneas.**	▪ LGB1.5.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.		
		▪ LGB1.5.5. Exprésase con facilidade e recorre a paráfrases ou circunloquios cando non encontra a expresión precisa.		
	2. Produce distintos tipos de textos orais e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, adecuadas ao contexto, respectando as regras de interacción, cinxíndose	▪ LGB1.5.6. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.		
		▪ LGB1.5.7. Tenta buscar a complicidade do público e demostra seguridade ao responder as preguntas do auditorio.		

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso

Temporalización	Concreción dos estándares de aprendizaxe	Estándares de aprendizaxe avaliables	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación
longo de **todo o curso**.	**ao tema e empregando expresións propias do galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección gramatical.**			
	6. Consulta fontes de información diversas e é quen de obter información e servirse das TIC para as súas presentacións.	▪ LGB1.5.8. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación adecuada á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	✓ Seguimento do cumprimento das indicacións dadas a través das intervencións realizadas ✓ Elaboración de resumos orais ✓ Intervención en exposicións orais na aula ✓ Intervención en conversas espontáneas, en conversas reflexivas, en debates e en exposicións orais na aula ✓ Escoita activa ✓ Autocorrección e a corrección dos demais ✓ Sesións de gravacións de textos preparados, así como de conversas	✓ Exposición Oral (EO) ✓ OD ✓ Tarefas voluntarias ✓ Tarefas voluntarias ✓ LdA
	2. Produce distintos tipos de textos orais e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, adecuadas ao contexto, respectando as regras de interacción, cinxíndose ao tema e empregando expresións propias do galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección gramatical.	▪ LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.		
		▪ LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).		
		▪ LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.		
		▪ LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.		
	7. Desenvolve un tema do currículo e é quen de expoñelo empregando un léxico preciso e evitando (habitualmente) o uso de coloquialismos e de palabras *comodín*, servíndose das TIC para apoiar a súa alocución.	▪ LGB1.7.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical e fonética.		
		▪ LGB1.7.2. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.		
▪ As pautas relacionadas cos Contidos Comúns (intervencións adecuadas) serán dadas no inicio do **1º**	**8. Intervén en coloquios e debates e é quen de argumentar, respectando as quendas e a opinión dos demais e empregando unha linguaxe non discriminatoria.**	▪ LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.		
		▪ LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.		
	2. Produce distintos tipos de textos orais e é	▪ LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida		

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso				
Temporalización	**Concreción dos estándares de aprendizaxe**	**Estándares de aprendizaxe avaliables**	**Procedementos de avaliación**	**Instrumentos de avaliación**
trimestre ▪ As actividades prácticas ou situacións de aprendizaxe realizaranse e xeraranse ao longo de **todo o curso**.	**quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, adecuadas ao contexto, respectando as regras de interacción, cinxíndose ao tema e empregando expresións propias do galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección gramatical.**	diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	espontáneas ✓ Intervencións na aula para realizar breves comentarios e manifestar a opinión propia	
	9. Recoñece e aprecia estimulado pola persoa docente ou polos compañeiros/as os erros na expresión, así como as interferencias lingüísticas e desviacións da norma e é quen de autocorrixirse.	▪ LGB1.10.1. Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada), e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma.		
		▪ LGB1.10.2. Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo.		
	10. Coñece estimulad@ pola persoa docente ou polos compañeiros/as os prexuízos nos usos das variedades do galego e é quen de rexeitalos e usar a variante dialectal da súa contorna nas súas intervencións espontáneas.	▪ LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.		
		▪ LGB1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.		
		▪ LGB1.11.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.		
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir				
▪ As pautas relacionadas cos Contidos Comúns (elaboración de esquemas e resumos, redacción de temas, construcións de	**11. Comprende e interpreta (seguindo unha pautas dadas) a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias e os temas e subtemas de todo tipo de textos escritos en calquera rexistro, nivel ou variedade de lingua e é quen de elaborar resumos e esquemas respectando a coherencia e a corrección gramatical.**	▪ LGB2.1.1. Sintetiza as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais.	✓ Elaboración de esquemas ✓ Elaboración de resumos ✓ Lectura comprensiva ✓ Elaboración de comentarios	✓ Tarefas voluntarias ✓ Proba Escrita 1 (PE1) ✓ Proba Escrita de Final de Trimestre (PEF)
		▪ LGB2.1.2. Interpreta o sentido global e identifica a intención comunicativa do emisor en textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos.		
		LGB2.1.3. Diferencia as ideas principais e as secundarias e sintetiza o contido de textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos.		

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso				
Temporalización	**Concreción dos estándares de aprendizaxe**	**Estándares de aprendizaxe avaliables**	**Procedementos de avaliación**	**Instrumentos de avaliación**
definicións adecuadas…) serán dadas no inicio do **1º trimestre** ▪ Para a procura de información na rede as pautas serán dadas no inicio do **1º trimestre** ▪ As actividades prácticas ou situacións de aprendizaxe realizaranse e xeraranse ao longo de **todo o curso** ▪ Para a elaboración de textos expositivos e argumentativos as pautas serán dadas no inicio do **1º trimestre** ▪ Para a elaboración de artigos de opinión as pautas serán dadas no inicio do **1º trimestre**	**12. Consulta fontes de información diversas para mellorar a súa comprensión e obter información de cara ás súas propias producións.**	▪ LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión dun texto e complementar as súas producións.	✓ Cumprimento de indicacións dadas para a procura de información ou a realización dunha tarefa.	✓ OD ✓ Tarefas voluntarias ✓ PE
	13. Produce textos escritos nos distintos rexistros e é quen de facelo de xeito claro e ordenado (case sempre), adecuados ao contexto, con adecuación, cohesión, coherencia e corrección gramatical.	▪ LGB2.2.1. Planifica os seus traballos seguindo unha orde predefinida e revisa o proceso de escritura para mellorar a produción final.		
		▪ LGB2.2.2. Produce textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado, organizando os enunciados en secuencias lineais e ben cohesionadas.	✓ Produción de distintos tipos de texto	✓ Tarefas voluntarias ✓ PE
	14. Desenvolve un tema do currículo (Bloque 4 e Bloque 5), empregando un léxico preciso e evitando o uso de coloquialismos e de palabras *comodín*.	▪ LGB2.3.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical.	✓ Elaboración de textos expositivos e argumentativos. ✓ Produción de artigos. ✓ Elaboración de comentarios. ✓ Cumprimento de indicacións dadas para a procura de información ou a realización dunha tarefa. ✓ Realización de tarefas a través da Aula Virtual, ou o blogue de Aula.	✓ OD ✓ Tarefas voluntarias ✓ LdA ✓ PE ✓ PE ✓ PE ✓ PE
		▪ LGB2.3.2. Adecúa a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, destinatario, ámbito discursivo e xénero textual) e emprega os recursos expresivos propios do rexistro formal.		
		▪ LGB2.3.3. Emprega léxico preciso e evita o uso de coloquialismos ou palabras comodín.		
	15. Comprende, interpreta e produce textos expositivos e argumentativos e é quen de identificar neles a idea principal e as secundarias, distinguir a súa estrutura e elaborar textos semellantes.	▪ LGB2.3.4. Organiza os contidos dos seus traballos en función duns obxectivos fixados previamente, contrasta posturas enfrontadas e defende a súa opinión con argumentos.		
		▪ LGB2.4.1. Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais de textos expositivos e argumentativos.		
	16. Organiza o seu traballo arredor da súa produción escrita e é quen de planificalo e revisalo, respectando as indicacións dadas para a súa realización, ademais das propiedades textuais e a corrección gramatical.	▪ LGB2.4.2. Recoñece e explica a función no texto dos distintos procedementos de cita: estilo directo, estilo indirecto, estilo indirecto libre e cita encuberta.	✓ Procura de información na rede seguindo unhas pautas dadas ✓ Seguimento das	✓ OD ✓ Tarefas voluntarias ✓ LdA
		▪ LGB2.5.1. Consulta información en fontes bibliográficas e dixitais e compila os datos máis relevantes en fichas-resumo.		

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso				
Temporalización	**Concreción dos estándares de aprendizaxe**	**Estándares de aprendizaxe avaliables**	**Procedementos de avaliación**	**Instrumentos de avaliación**
▪ A produción de textos expositivos e argumentativos, de comentarios e artigos realizarase ao longo de todo o curso.		▪ LGB2.5.2. Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.	indicacións dadas para a elaboración de tarefas voluntarias	
		▪ LGB2.5.3. Utiliza procesadores de texto e correctores ortográficos para mellorar a presentación e evitar erros ortográficos e tipográficos.		
		▪ LGB2.6.1. Recoñece, describe e utiliza recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos.		
		▪ LGB2.6.2. Describe os tipos de rexistro e analiza as súas manifestacións lingüísticas.		
Bloque 3. Funcionamento da lingua				
▪ Os contidos relacionados coa Fonética e Fonoloxía, así como coa Dialectoloxía serán abordados no **1º trimestre** ▪ Os exercicios prácticos realizaranse ao longo do **2º trimestre**	**17. Identifica e define os fonemas vocálicos e consonánticos e é quen de utilizalos nas súas tarefas académicas por oral e por escrito.**	▪ LGB3.1.1. Define e identifica os fonemas vocálicos e consonánticos da lingua galega.	✓Intervencións na aula ✓Realización de exercicios	✓ OD ✓Tarefas voluntarias ✓ PE ✓ PE
		▪ LGB3.1.2. Valora as normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz.		
	18. Explica e valora as variedades dialectais e é quen de identificalas nas súas tarefas académicas	▪ LGB3.2.1. Explica as principais variedades dialectais e valora a diversidade lingüística como parte de noso patrimonio cultural.		
▪ Os contidos relacionados coa Morfoloxía e a Sintaxe serán abordados no **2º trimestre** ▪ Os exercicios realizaranse ao longo do **2º trimestre.**	**19. Explica e recoñece os tipos de morfemas, os procedementos de formación de palabras, así como as relacións e as funcións sintácticas e é quen de realizar análises morfosintácticas de distintas unidades no interior dun texto.**	▪ LGB3.3.1. Explica os procedementos de formación das palabras.	✓Realización na aula de análises morfosintácticas coa finalidade de reflexionar arredor do funcionamento da lingua, para lograr, no seu uso, a corrección gramatical.	✓ OD ✓Tarefas voluntarias ✓ PE ✓ PE
		▪ LGB3.3.2. Recoñece e explica os tipos de morfemas así como a análise morfolóxica.		
		▪ LGB3.3.3. Recoñece, analiza e explica a estrutura morfolóxica.		
		▪ LGB3.4.1. Recoñece as diferentes estruturas sintácticas, explica as relacións que se establecen e emprega a terminoloxía axeitada.		

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso				
Temporalización	**Concreción dos estándares de aprendizaxe**	**Estándares de aprendizaxe avaliables**	**Procedementos de avaliación**	**Instrumentos de avaliación**
▪ Os contidos relacionados coa Lexicoloxía e a Ssemántica serán abordados no **3º trimestre** ▪ Os exercicios realizaranse ao longo do **3º trimestre.**	**20. Explica as unidades e relacións semánticas e é quen de identificalas nas súas tarefas académicas.**	▪ LGB3.5.1. Identifica e explica as relacións e unidades semánticas.	✓ Realización na aula de exercicios relacionados coa léxico-semántica.	✓ OD ✓ Tarefas voluntarias ✓ PE ✓ PE
▪ Tarefas interdisciplinares deseñadas para o **25N, o 8M e o 28X** ▪ Tarefas normalizadoras deseñadas para o **30X, día de Castelao**, o **21F día da Lingua Nai**, o **24F, día de Rosalía**, o **21A día da poesía**, **23A día do libro** e **17M día das Letras Galegas**.	**21. Participa en proxectos interdisciplinares xerados desde o TIL e/ou desde o ENDLG e é quen de evitar estereotipos lingüísticos, derrubar prexuízos e desenvolver a competencia plurilingüe.**	▪ LGB3.6.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. ▪ LGB3.7.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	✓ Participación nos Proxectos do ENDLG ✓ Seguimento das indicacións dadas nas tarefas deseñadas para o TIL ✓ Participación nas tarefas e proxectos propostos como contidos transversais.	✓ OD ✓ Tarefas voluntarias
Bloque 4. Lingua e sociedade				
▪ Os contidos relacionados cos Prexuízos Lingüísticos serán abordadas ao longo do **1º trimestre.**	**22. Coñece as funcións sociais da lingua, os estereotipos e os prexuízos lingüísticos e é quen de analizar de xeito crítico a situación do galego a respecto das mesmas, así como a repercusión dos prexuízos nos usos lingüísticos.**	▪ LGB4.1.1. Recoñece os estereotipos e prexuízos lingüísticos e determina a súa repercusión nos usos. ▪ LGB4.1.2. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan cuestións sociolingüísticas.	✓ Participación nun debate arredor da situación social do galego. ✓ Elaboración, de xeito voluntario, dun traballo de investigación	✓ OD ✓ Tarefas voluntarias ✓ PE ✓ PE

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso				
Temporalización	**Concreción dos estándares de aprendizaxe**	**Estándares de aprendizaxe avaliables**	**Procedementos de avaliación**	**Instrumentos de avaliación**
			arredor da situación do galego entre 1916 e 1936. ✓ Participación nos proxectos do ENDLG	
▪ Os contidos arredor da situación da lingua entre 1916 e 1936 serán abordados no **1º trimestre.**	**23. Coñece, expón e analiza as características lingüísticas e sociolingüísticas, o contexto histórico, as etapas, os movementos, as producións textuais e as personalidades fundamentais vinculados á lingua galega no período de 1916 a 1936 e é quen de analizar a situación do galego nese período e elaborar un texto expositivo recollendo esta información.**	▪ LGB4.3.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1916 ata 1936). ▪ LGB4.3.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde 1916 ata 1936), así como a súa situación sociolingüística. ▪ LGB4.3.3. Diferencia e describe as etapas que podemos establecer entre 1916 e 1936 desde o punto de vista sociolingüístico. ▪ LGB4.3.4. Analiza a importancia da etapa 1916-1936 no desenvolvemento posterior da lingua. ▪ LGB4.3.5. Identifica o galego moderno (desde 1916 ata 1936) en documentos non literarios e literarios.	✓ Elaboración dun texto expositivo arredor da situación da lingua entre 1916 e 1936. ✓ Procura en internet de información arredor deste tema. ✓ Intervencións na aula	
▪ Os contidos arredor da situación da lingua entre 1916 e 1936 serán abordados no **2º trimestre.**	**24. Coñece, expón e analiza as características lingüísticas e sociolingüísticas, o contexto histórico, as etapas, os movementos, as producións textuais e as personalidades fundamentais vinculados á lingua galega no período de 1936 a 1978 e é quen de analizar a situación do galego nese período e elaborar un texto expositivo recollendo esta información.**	▪ LGB4.3.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1936 ata 1978). ▪ LGB4.3.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde 1936 ata 1978), así como a súa situación sociolingüística. ▪ LGB4.3.3. Diferencia e describe as etapas que podemos establecer entre 1936 e 1978 desde o punto de vista sociolingüístico. ▪ LGB4.3.4. Analiza a importancia da etapa 1936-1978 no desenvolvemento posterior da lingua. ▪ LGB4.3.5. Identifica o galego moderno (desde 1936 ata 1978) en documentos non literarios e literarios.	✓ Elaboración dun texto expositivo arredor da situación da lingua entre 1936 e 1978. ✓ Procura en internet de información arredor deste tema. ✓ Intervencións na aula	✓ OD ✓ Tarefas voluntarias ✓ PE ✓ PE

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso				
Temporalización	**Concreción dos estándares de aprendizaxe**	**Estándares de aprendizaxe avaliables**	**Procedementos de avaliación**	**Instrumentos de avaliación**
▪ Os contidos relacionados coa Elaboración do estándar e as interferencias lingüísticas serán abordadas ao longo do **2º trimestre.**	**26. Coñece o proceso de construción da variedade estándar e é quen de analizar de xeito crítico as interferencias lingüísticas, así como producir textos libres desas interferencias, especialmente de castelanismos.**	▪ LGB4.2.1. Describe e interpreta o proceso de construción da variante estándar da lingua galega. ▪ LGB4.2.2. Recoñece as interferencias lingüísticas no galego, con especial atención aos castelanismos e desenvolve un discurso propio libre destes elementos.	✓ Participación nun debate arredor da corrección lingüística. ✓ Elaboración, de xeito voluntario, dun traballo de investigación arredor da normativización do galego. ✓ Participación nos proxectos do ENDLG	
▪ Os contidos relacionados coa situación da lingua desde o 78 á actualidade serán abordados ao longo do **3º trimestre.**	**25. Coñece, expón e analiza as características lingüísticas e sociolingüísticas, o contexto histórico, as etapas, os movementos, as producións textuais e as personalidades fundamentais vinculados á lingua galega no período de 1936 á actualidade e é quen de analizar a situación do galego nese período e elaborar un texto expositivo recollendo esta información.**	▪ LGB4.4.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1978 ata a actualidade). ▪ LGB4.4.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno desde 1978 ata a actualidade, así como a súa situación sociolingüística. ▪ LGB4.4.3. Analiza a importancia da etapa desde 1978 ata a actualidade no desenvolvemento do galego. ▪ LGB4.4.5. Sinala as principais características lingüísticas en documentos non literarios e literarios desde 1978 ata a actualidade. ▪ LGB4.5.1. Elabora unha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.	✓ Elaboración dun texto expositivo arredor da situación da lingua desde 1978 á actualidade. ✓ Procura en internet de información arredor deste tema. ✓ Intervencións na aula	✓ OD ✓ Tarefas voluntarias ✓ PE ✓ PE
▪ Os contidos relacionados co proceso de normalización e a evolución da conciencia lingüística serán abordados ao longo do **3º trimestre.**	**27. Coñece o proceso de normalización da lingua galega e é quen de interpretar a evolución da conciencia lingüística na historia moderna da nosa lingua.**	▪ LGB4.4.4. Recoñece o galego como unha lingua en vías de normalización e sinala as súas fortalezas e debilidades. ▪ LGB4.6.1. Analiza e interpreta a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.	✓ Participación nun debate arredor da corrección lingüística. ✓ Elaboración, de xeito voluntario, dun traballo de investigación arredor da normativización do galego. ✓ Participación nos proxectos do ENDLG	✓ OD ✓ Tarefas voluntarias ✓ PE ✓ PE

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso				
Temporalización	**Concreción dos estándares de aprendizaxe**	**Estándares de aprendizaxe avaliables**	**Procedementos de avaliación**	**Instrumentos de avaliación**
Bloque 5. Educación literaria				
▪ Os contidos relacionados coas características da literatura de 1916 a 1936 serán abordados ao longo do **1º trimestre.**	**28. Coñece, describe e expón a literatura galega do primeiro terzo do século XX (1916-1936) é quen de elaborar textos expositivos que recollan o contexto histórico, as etapas, correntes, xeracións, autores/as e textos pertencentes aos tres grandes xéneros, ademais de analizar os textos propostos (seguindo as pautas dadas).**	▪ LGB5.1.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1916 a 1936: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as. ▪ LGB5.1.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as. ▪ LGB5.1.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós. ▪ LGB5.2.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. ▪ LGB5.2.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. ▪ LGB5.2.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. ▪ LGB5.7.1. Analiza e comenta, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.	✓ Lectura na aula ✓ Lectura na casa ✓ Elaboración de comentarios ✓ Realización de exposicións orais ✓ Produción de textos seguindo modelos dados ✓ Participación en lecturas, recitados e dramatizacións públicas ✓ Elaboración de traballos voluntarios	✓ OD ✓ Tarefas voluntarias ✓ PE ✓ PE
▪ Os contidos relacionados coas características da literatura de 1936 a 19375 serán abordados ao longo do **2º trimestre.**	**29. Coñece, describe e expón a literatura galega do segundo terzo do século XX (19 36-1975) é quen de elaborar textos expositivos que recollan o contexto histórico, as etapas, correntes, xeracións, autores/as e textos pertencentes aos tres grandes xéneros, ademais de analizar os textos propostos (seguindo as pautas dadas).**	▪ LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega entre 1936 e 1975: produción bélica e autores/as do exilio, a Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais. ▪ LGB5.3.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega entre 1936 e 1975: produción bélica e os autores do exilio, os renovadores da prosa (Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas) así como A Nova Narrativa Galega e autores/as dos primeiros 70. ▪ LGB5.3.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego entre 1936 e 1975: teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.	▪ Lectura na aula ▪ Lectura na casa ▪ Elaboración de comentarios ▪ Realización de exposicións orais ▪ Produción de textos seguindo modelos dados ▪ Participación en	✓ OD ✓ Tarefas voluntarias ✓ PE ✓ PE

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso				
Temporalización	**Concreción dos estándares de aprendizaxe**	**Estándares de aprendizaxe avaliables**	**Procedementos de avaliación**	**Instrumentos de avaliación**
		▪ LGB5.4.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. ▪ LGB5.4.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. ▪ LGB5.4.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. ▪ LGB5.7.1. Analiza e comenta, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.	lecturas, recitados e dramatizacións públicas ▪ Elaboración de traballos voluntarios	
▪ Os contidos relacionados coas características da literatura de 1975 á actualidade serán abordados ao longo do **3º trimestre.**	**30. Coñece, describe e expón a literatura galega do derradeiro terzo do século XX e inicios do século XXI de 1975 á actualidade) é quen de elaborar textos expositivos que recollan o contexto histórico, as etapas, correntes, xeracións, autores/as e textos pertencentes aos tres grandes xéneros, ademais de analizar os textos propostos (seguindo as pautas dadas).**	▪ LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. ▪ LGB5.5.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. ▪ LGB5.5.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. ▪ LGB5.6.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. ▪ LGB5.6.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. ▪ LGB5.6.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1975 ata a actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	▪ Lectura na aula ▪ Lectura na casa ▪ Elaboración de comentarios ▪ Realización de exposicións orais ▪ Produción de textos seguindo modelos dados ▪ Participación en lecturas, recitados e dramatizacións públicas ▪ Elaboración de traballos voluntarios	✓ OD ✓ Tarefas voluntarias ✓ PE ✓ PE

Lingua Galega e Literatura. BACHARELATO. 2º Curso				
Temporalización	**Concreción dos estándares de aprendizaxe**	**Estándares de aprendizaxe avaliables**	**Procedementos de avaliación**	**Instrumentos de avaliación**
		▪ LGB5.7.1. Analiza e comenta, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.		

De todos os estándares avaliables consideramos un, recollido desde 1ºESO, absolutamente fundamental, dada a situación social na que se atopa a lingua propia de Galicia. Este estándar avaliable consideramos que debe estar presente en todo momento, de xeito transversal, como marco e contexto para o resto dos estándares. Trátase do estándar:

Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.

Este estándar concretarase en situacións de aprendizaxe real, que deberá demostrar o uso habitual do galego, oral e escrito, fóra da aula, tamén no mundo virtual. Este estándar avaliarase por **Observación Directa** e, como se trata dunha tarefa voluntaria, suporá un incremento de até un **10% da nota da materia**, pois trataríase de desenvolver as competencias clave (especialmente a CCL) en lingua galega en situacións de aprendizaxe real.

a) Temporalización

O Decreto 86/2015 que desenvolve o currículo para o BACHARELATO sinala os contidos da materia de Lingua Galega e Literatura e distribúe eses contidos en cinco bloques, como xa recollemos máis arriba. Á hora de organizar eses contidos e levalos á práctica docente cotiá resulta imprescindíbel que o alumnado encontre sentido ao traballo que debe realizar. Para iniciar o proceso de ensino-aprendizaxe será necesario presentarlle ao alumnado os contidos que se van traballar, as actividades que se van realizar, os obxectivos que se perseguen e os criterios de avaliación de que se servirá a persoa docente. Isto levarase a cabo a través das **Programacións de Aula**, que serán entregadas ao alumnado nun Caderno Informativo no inicio do curso, que recollerá a temporalización sinalada máis arriba, se ben, debido ás distintas circunstancias que se poidan producir ao longo do curso académico, esa temporalización poderá e, moitas veces deberá, ser revisada.

PROGRAMACIÓN DE AULA PARA 2ºBACHARELATO
1º TRIMESTRE
(Contidos, competencias clave, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación)
(Libro de Apoio: Lingua e Literatura Bacharelato 2. Consorcio Editorial Galego)

TEMPO-RIZACIÓN	**CONTIDOS** (Para a comprensión e produción textual, seguindo o modelo da ABAU)	**ESTÁNDARES AVALIABLES**
1º Trimestre	**1. Comprensión textual.** Exemplos: • Resumo breve do texto ou dunha parte del. • Estrutura do texto. • Esquema coas ideas principais e secundarias. • Intencionalidade do texto (O alumnado deberá comprender o sentido real do texto, máis alá da súa literalidade, percibindo recursos como, por exemplo, a ironía, as presuposicións...) • Significado concreto no texto dalgunhas palabras, expresións ou fragmentos. • Recoñecemento e descrición de recursos cohesivos gramaticais e léxico- semánticos. • Descrición do rexistro do texto e análise das súas características.	LGB2.1.1. Sintetiza as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais. LGB2.1.2. Interpreta o sentido global e identifica a intención comunicativa do emisor en textos expositivos e argumentativos. LGB2.1.3. Diferencia as ideas principais e as secundarias e sintetiza o contido de textos expositivos e argumentativos.

<table>
<tr>
<td>1º trimestre</td>
<td>2. Produción textual. Valorarase:
• Adecuada selección da información, que sexa pertinente e necesaria. Capacidade para evitar clixés, estereotipos, lugares comúns e ideas excesivamente previsibles, así como unha orixinalidade gratuíta e afastada do contido do texto da proba.
• A sucesión de enunciados do texto debe presentar continuidade temática e progresión informativa.
• Estrutura: cohesión entre as partes do texto (p. ex.,
introdución, desenvolvemento e conclusións), argumentación ou exposición e organización en parágrafos.
• Adecuación léxico-gramatical. Adecuación e cohesión: construción de textos adecuados á situación (formal) en que estes se producen. O texto deberá evitar trazos propios da oralidade e dos textos espontáneos e non planificados, así como aqueles que amosen un requintamento afectado. En definitiva, valorarase o bo manexo dos recursos cohesivos, tanto gramaticais coma léxicos.
• Corrección ortográfica e gramatical. O correcto dominio da ortografía e dos signos de puntuación, así como a gramaticalidade das construcións sintácticas e das escollas morfolóxicas, desde o punto de vista do galego estándar.

OBSERVACIÓN: A presentación de textos cunha extensión manifestamente menor á solicitada, ao extremo de dificultar a avaliación da tarefa, suporá unha diminución proporcional da valoración global da pregunta. Polo mesmo motivo non se tomarán en consideración os textos (ou parte deles) que carezan da necesaria pertinencia con relación ao tema
proposto.</td>
<td>LGB2.2.2. Produce textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado, organizando os enunciados en secuencias lineais e ben cohesionadas.

LGB2.3.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e
corrección gramatical.

LGB2.3.2. Adecúa a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, destinatario, ámbito discursivo e xénero textual) e emprega os recursos expresivos propios do rexistro formal.

LGB2.3.3. Emprega léxico preciso e evita o uso de coloquialismos ou palabras comodín.

LGB2.6.1. Recoñece, describe e utiliza recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos.

LGB2.6.2. Describe os tipos de rexistro e analiza as súas manifestacións lingüísticas.</td>
</tr>
</table>

TEMPO-RIZACIÓN	CONTIDOS (Para a análise de gráficas e imaxes)	ESTÁNDARES AVALIABLES
1º trimestre	**4. Análise dunha gráfica ou unha imaxe.** • Estereotipos e prexuízos lingüísticos: a súa repercusión nos usos. • O galego no primeiro terzo do século XX: características lingüísticas fundamentais. Contexto histórico e situación sociolingüística.	LGB4.1.1. Recoñece os estereotipos e prexuízos lingüísticos e determina a súa repercusión nos usos. LGB4.3.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1916 ata 1978). LGB4.3.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde 1916 ata 1978), así como a súa situación sociolingüística. LGB4.3.3. Diferencia e describe as etapas que podemos establecer entre 1916 e 1978 desde o punto de vista sociolingüístico. LGB4.3.4. Analiza a importancia da etapa 1916-1978 no desenvolvemento posterior da lingua. LGB4.3.5. Identifica o galego moderno (desde 1916 ata 1978) en documentos non literarios e literarios. LGB4.5.1. Elabora unha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas características. LGB4.6.1. Analiza e interpreta a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.
TEMPORI-ZACIÓN	**CONTIDOS (Para a análise de textos literrios)**	**ESTÁNDARES AVALIABLES**
1º trimestre	**5. Análise dun texto literario.** • A poesía das Irmandades da Fala. Características, autores e obras representativas. • A poesía de vangarda. Características, autores e obras representativas. • A prosa do primeiro terzo do XX: as Irmandades e o Grupo Nós (narrativa, ensaio e xornalismo). • O teatro do primeiro terzo do XX:	LGB5.1.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1916 a 1936: autores/as da Vangarda e outros/as autores/as. LGB5.1.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros. LGB5.1.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós. LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega entre 1936 e 1975: produción bélica e autores/as do exilio, a Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais. LGB5.3.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega entre 1936 e 1975: produción bélica e os autores do exilio, os renovadores da prosa (Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas), así como A Nova Narrativa Galega e autores/as dos primeiros 70. LGB5.3.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego entre 1936 e 1975: teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.

	Irmandades, vangardas e Grupo Nós.	LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. LGB5.5.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. LGB5.5.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.
TEMPORI-ZACIÓN	**CONTIDOS (Para a reflexión sobre o funcionamento da lingua)**	**ESTÁNDARES AVALIABLES**
1º trimestre	**3. Reflexión sobre o funcionamento da lingua.** • Lexicoloxía e Semántica • Morfoloxía	LGB3.1.1. Define e identifica os fonemas vocálicos e consonánticos da lingua galega. LGB3.2.1. Explica as principais variedades dialectais e valora a diversidade lingüística como parte do noso patrimonio cultural.

PROGRAMACIÓN DE AULA PARA 2ºBACHARELATO
2º TRIMESTRE

(Contidos, competencias clave, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación)
(Libro de Apoio: Lingua e Literatura Bacharelato 2. Consorcio Editorial Galego)

TEMPO-RIZACIÓN	**CONTIDOS (Para a comprensión e producción textual)**	**ESTÁNDARES AVALIABLES**
2º Trimestre	**1. Comprensión textual.** Exemplos: • Resumo breve do texto ou dunha parte del. • Estrutura do texto. • Esquema coas ideas principais e secundarias. • Intencionalidade do texto (O alumnado deberá comprender o sentido real do texto, máis alá da súa literalidade, percibindo recursos como, por exemplo, a ironía, as presuposicións...) • Significado concreto no texto dalgunhas palabras, expresións ou fragmentos. • Recoñecemento e descrición de recursos cohesivos gramaticais e léxico- semánticos. • Descrición do rexistro do texto e análise das súas características.	LGB2.1.1. Sintetiza as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais. LGB2.1.2. Interpreta o sentido global e identifica a intención comunicativa do emisor en textos expositivos e argumentativos. LGB2.1.3. Diferencia as ideas principais e as secundarias e sintetiza o contido de textos

2º trimestre	**2. Produción textual.** Valorarase: • Adecuada selección da información, que sexa pertinente e necesaria. Capacidade para evitar clixés, estereotipos, lugares comúns e ideas excesivamente previsibles, así como unha orixinalidade gratuíta e afastada do contido do texto da proba. • A sucesión de enunciados do texto debe presentar continuidade temática e progresión informativa. • Estrutura: cohesión entre as partes do texto (p. ex., introdución, desenvolvemento e conclusións), argumentación ou exposición e organización en parágrafos. • **Adecuación léxico-gramatical.** Valorarase a adecuación e acohesión: construción de textos adecuados á situación (formal) en que estes se producen. O texto deberá evitar trazos propios da oralidade e dos textos espontáneos e non planificados, así como aqueles que amosen un requintamento afectado. En definitiva, valorarase o bo manexo dos recursos cohesivos, tanto gramaticais coma léxicos. • **Corrección ortográfica e gramatical.** Valorarase o correcto dominio da ortografía e dos signos de puntuación, así como a gramaticalidade das construcións sintácticas e das escollas morfolóxicas, desde o punto de vista do galego estándar. **OBSERVACIÓN:** A presentación de textos cunha extensión manifestamente menor á solicitada, ao extremo de dificultar a avaliación da tarefa, suporá unha diminución proporcional da valoración global da pregunta. Polo mesmo motivo non se tomarán en consideración os textos (ou parte deles) que carezan da necesaria pertinencia con relación ao tema proposto.	expositivos e argumentativos. LGB2.2.2. Produce textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado, organizando os enunciados en secuencias lineais e ben cohesionadas. LGB2.3.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical. LGB2.3.2. Adecúa a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, destinatario, ámbito discursivo e xénero textual) e emprega os recursos expresivos propios do rexistro formal. LGB2.3.3. Emprega léxico preciso e evita o uso de coloquialismos ou palabras comodín. LGB2.6.1. Recoñece, describe e utiliza recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos. LGB2.6.2. Describe os tipos de rexistro e analiza as súas manifestacións lingüísticas.

TEMPO-RIZACIÓN	CONTIDOS (Para a análise de gráficas e imaxes)	ESTÁNDARES AVALIABLES
2º trimestre	**4. Análise dunha gráfica ou unha imaxe.** • Historia da normativización: a construción da variedade estándar. Interferencias e desviacións da norma. • O galego de 1936 a 1978: características lingüísticas fundamentais. Contexto histórico e situación sociolingüística.	LGB4.2.1. Describe e interpreta o proceso de construción da variante estándar da lingua galega. LGB4.2.2. Recoñece as interferencias lingüísticas no galego, con especial atención aos castelanismos e desenvolve un discurso propio libre destes elementos. LGB4.3.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1916 ata 1978). LGB4.3.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde 1916 ata 1978), así como a súa situación sociolingüística. LGB4.3.3. Diferencia e describe as etapas que podemos establecer entre 1916 e 1978 desde o punto de vista sociolingüístico. LGB4.3.4. Analiza a importancia da etapa 1916-1978 no desenvolvemento posterior da lingua. LGB4.3.5. Identifica o galego moderno (desde 1916 ata 1978) en documentos non literarios e literarios. LGB4.5.1. Elabora unha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas características. LGB4.6.1. Analiza e interpreta a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.

TEMPO-RIZACIÓN	CONTIDOS (Para a análise de textos literrios)	ESTÁNDARES AVALIABLES
2º trimetre	**5. Análise dun texto literario.** • A poesía entre 1936 e 1975: a Xeración do 36, a Promoción de Enlace, a Xeración das Festas Minervais. • A prosa entre 1936 e 1975: os renovadores da prosa (Fole, Blanco Amor, Cunqueiro e Neira Vilas). • A Nova Narrativa Galega. Características, autores e obras representativas. • O teatro galego entre 1936 e 1975: a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia. • A literatura do exilio entre 1936	LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega entre 1936 e 1975: produción bélica e autores/as do exilio, a Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais. LGB5.3.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega entre 1936 e 1975: produción bélica e os autores do exilio, os renovadores da prosa (Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas), así como A Nova Narrativa Galega e autores/as dos primeiros 70. LGB5.3.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego entre 1936 e 1975: teatro do exilio, a

	e 1975: poesía, prosa, teatro.	Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.

TEMPO-RIZACIÓN	CONTIDOS (Para a reflexión sobre o funcionamento da lingua)	ESTÁNDARES AVALIABLES
2º trimestre	**3. Reflexión sobre o funcionamento da lingua.** • Morfoloxía • Sintaxe	LGB3.3.1. Explica os procedementos de formación das palabras. LGB3.3.2. Recoñece e explica os tipos de morfemas así como a análise morfolóxica. LGB3.3.3. Recoñece, analiza e explica a estrutura morfolóxica. LGB3.4.1. Recoñece as diferentes estruturas sintácticas, explica as relacións que se establecen e emprega a terminoloxía adecuada.

PROGRAMACIÓN DE AULA PARA 2ºBACHARELATO 3º TRIMESTRE

(Contidos, competencias clave, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación)

(Libro de Apoio: Lingua e Literatura Bacharelato 2. Consorcio Editorial Galego)

TEMPO-RIZACIÓN	CONTIDOS (Para a comprensión e produción textual)	ESTÁNDARES AVALIABLES
3º Trimestre	**1. Comprensión textual.** Exemplos: • Resumo breve do texto ou dunha parte del. • Estrutura do texto. • Esquema coas ideas principais e secundarias. • Intencionalidade do texto (O alumnado deberá comprender o sentido real do texto, máis alá da súa literalidade, percibindo recursos como, por exemplo, a ironía, as presuposicións...) • Significado concreto no texto dalgunhas palabras, expresións ou fragmentos. • Recoñecemento e descrición de recursos cohesivos gramaticais e léxico- semánticos. • Descrición do rexistro do texto e análise das súas características. **2. Produción textual.** Valorarase: • Adecuada selección da información, que sexa pertinente e necesaria. Capacidade para evitar clixés, estereotipos, lugares comúns e ideas excesivamente previsibles, así como unha orixinalidade gratuíta e afastada do contido do texto da proba. • A sucesión de enunciados do texto debe	LGB2.1.1. Sintetiza as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais. LGB2.1.2. Interpreta o sentido global e identifica a intención comunicativa do emisor en textos expositivos e argumentativos. LGB2.1.3. Diferencia as ideas principais e as secundarias e sintetiza o contido de textos expositivos e argumentativos. LGB2.2.2. Produce textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado, organizando os enunciados en secuencias lineais e ben

3º trimestre	presentar continuidade temática e progresión informativa. • Estrutura: cohesión entre as partes do texto (p. ex., introdución, desenvolvemento e conclusións), argumentación ou exposición e organización en parágrafos. • **Adecuación léxico-gramatical.** Valorarase a adecuación e acohesión: construción de textos adecuados á situación (formal) en que estes se producen. O texto deberá evitar trazos propios da oralidade e dos textos espontáneos e non planificados, así como aqueles que amosen un requintamento afectado. En definitiva, valorarase o bo manexo dos recursos cohesivos, tanto gramaticais coma léxicos. • **Corrección ortográfica e gramatical.** Valorarase o correcto dominio da ortografía e dos signos de puntuación, así como a gramaticalidade das construcións sintácticas e das escollas morfolóxicas, desde o punto de vista do galego estándar. **OBSERVACIÓN:** A presentación de textos cunha extensión manifestamente menor á solicitada, ao extremo de dificultar a avaliación da tarefa, suporá unha diminución proporcional da valoración global da pregunta. Polo mesmo motivo non se tomarán en consideración os textos (ou parte deles) que carezan da necesaria pertinencia con relación ao tema proposto.	cohesionadas. LGB2.3.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical. LGB2.3.2. Adecúa a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, destinatario, ámbito discursivo e xénero textual) e emprega os recursos expresivos propios do rexistro formal. LGB2.3.3. Emprega léxico preciso e evita o uso de coloquialismos ou palabras comodín. LGB2.6.1. Recoñece, describe e utiliza recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos. LGB2.6.2. Describe os tipos de rexistro e analiza as súas manifestacións lingüísticas.

TEMPO-RIZACIÓN	CONTIDOS (Para a análise de gráficas e imaxes)	ESTÁNDARES AVALIABLES
3º trimestre	**4. Análise dunha gráfica ou unha imaxe.** • O galego, lingua en vías de normalización. • O galego a finais do século XX e comezos do XXI: características lingüísticas	LGB4.4.3. Analiza a importancia da etapa desde 1978 ata a actualidade no desenvolvemento do galego. LGB4.4.4. Recoñece o galego como unha lingua en vías de normalización e sinala as súas fortalezas e debilidades. LGB4.5.1. Elabora unha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características. LGB4.6.1. Analiza e interpreta a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega. LGB4.4.3. Analiza a importancia da etapa desde 1978 ata a actualidade no desenvolvemento do galego. LGB4.4.4. Recoñece o galego como unha lingua en

	fundamentais. Contexto histórico e situación **sociolingüística.**	vías de normalización e sinala as súas fortalezas e debilidades. LGB4.5.1. Elabora unha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características. LGB4.6.1. Analiza e interpreta a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.

TEMPO-RIZACIÓN	**CONTIDOS (Para a análise de textos literrios)**	**ESTÁNDARES AVALIABLES**
3º trimestre	**5. Análise dun texto literario.** • A poesía de fins do XX e comezos do XXI. Temas e autores dos 80 e dos 90. Poetas e tendencias actuais máis relevantes. • A prosa de fins do XX e comezos do XXI. Temas e autores dos 80 e dos 90. Prosistas e tendencias actuais máis relevantes. • O teatro de fins do XX e comezos do XXI. Temas e autores dos 80 e dos 90. Dramaturgos, tendencias e compañías actuais máis relevantes.	LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. LGB5.5.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. LGB5.5.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.

TEMPORIZACIÓN	**CONTIDOS (Para a reflexión sobre o funcionamento da lingua)**	**ESTÁNDARES AVALIABLES**
3º trimestre	**3. Reflexión sobre o funcionamento da lingua .** • Fonética e Fonoloxía • Dialectoloxía	LGB3.5.1. Identifica e explica **as relacións e unidades semánticas**. LGB3.4.1. Recoñece as diferentes **estruturas sintácticas**, explica as relacións que se establecen e emprega a terminoloxía adecuada.

b) Procedementos e instrumentos para avaliar os estándares de aprendizaxe.

Como xa quedaron recollidos nas Programacións de Aula, estes son os Instrumentos e os Procedementos para avaliar o grao de adquisición de contidos e o grao de desenvolvemento das competencias clave, así como o peso (Criterios de Cualificación) que teñen no conxunto da materia. Aparecen vinculados aos estándares de aprendizaxe que previamente concretamos:

INSTRUMENTOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN	CONCRECIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES POR CADA INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN
➢ **INTERVENCIÓNS ORAIS PLANIFICADAS (*booktubes*, debates, comentarios, coloquios...)** ➢ **TAREFAS VOLUNTARIAS:** ○ **Comportamento normalizador: Uso da lingua fóra da aula**	**BLOQUE 1. FALAR E ESCOITAR** 1. Comprende e interpreta (seguindo unha pautas dadas) a intención comunicativa e a idea principal e as secundarias de todo tipo de textos orais en calquera rexistro, nivel ou variedade de lingua e é quen de elaborar resumos e esquemas, ou responder a preguntas concretas, respectando a coherencia e a corrección gramatical. 2. Produce distintos tipos de textos orais e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, adecuadas ao contexto, respectando as regras de interacción, cinxíndose ao tema e empregando expresións propias do galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección gramatical. 3. Escoita activamente e identifica os recursos verbais e non verbais, así como as propiedades textuais de textos orais propios da actividade cotiá e académica, así como dos medios de comunicación e información e é quen de producir textos orais claros, adecuados á situación comunicativa e respectando a coherencia e a corrección gramatical. 4. Identifica os xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, para responder a cuestións relativas a esta tipoloxía textual.

	5. Coñece e aprecia estimulado pola persoa docente ou polos compañeiros/as as normas de cortesía (escoita activa, interese e respecto), así como os aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e xeralmente é quen de poñelos en práctica nas súas intervencións planificadas e/ou espontáneas. 6. Consulta fontes de información diversas e é quen de obter información e servirse das TIC para as súas presentacións. 7. Desenvolve un tema do currículo e é quen de expoñelo empregando un léxico preciso e evitando (habitualmente) o uso de coloquialismos e de palabras *comodín*, servíndose das TIC para apoiar a súa alocución. 8. Intervén en coloquios e debates e é quen de argumentar, respectando as quendas e a opinión dos demais e empregando unha linguaxe non discriminatoria. 9. Recoñece e aprecia estimulado pola persoa docente ou polos compañeiros/as os erros na expresión, así como as interferencias lingüísticas e desviacións da norma e é quen de autocorrixirse. 10. Coñece estimulad@ pola persoa docente ou polos compañeiros/as os prexuízos nos usos das variedades do galego e é quen de rexeitalos e usar a variante dialectal da súa contorna nas súas intervencións espontáneas.
➢ **PROBA ESCRITA** ➢ **TRABALLOS DE INVESTIGACIÓN E/OU CREACIÓN A PARTIR DE LECTURAS (artigos, informes, comentarios...)** ➢ **TAREFAS VOLUNTARIAS:** ○ **Produción textual**	**BLOQUE 2. LER E ESCRIBIR** 11. Comprende e interpreta (seguindo unha pautas dadas) a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias e os temas e subtemas de todo tipo de textos escritos en calquera rexistro, nivel ou variedade de lingua e é quen de elaborar resumos e esquemas respectando a coherencia e a corrección gramatical. 12. Consulta fontes de información diversas para mellorar a súa comprensión e obter información de cara ás súas propias producións. 13. Produce textos escritos nos distintos rexistros e é quen de facelo de xeito claro e ordenado (case sempre), adecuados ao contexto, con adecuación, cohesión, coherencia e corrección gramatical. 14. Desenvolve un tema do currículo (Bloque 4 e Bloque 5), empregando un léxico preciso e evitando o uso de coloquialismos e de palabras *comodín*.

	15. Comprende, interpreta e produce textos expositivos e argumentativos e é quen de identificar neles a idea principal e as secundarias, distinguir a súa estrutura e elaborar textos semellantes. 16. Organiza o seu traballo arredor da súa produción escrita e é quen de planificalo e revisalo, respectando as indicacións dadas para a súa realización, ademais das propiedades textuais e a corrección gramatical.
➢ **PROBA ESCRITA** ➢ **INTERVENCIÓNS ORAIS ESPONTÁNEAS**	**BLOQUE 3. FUNCIONAMENTO DA LINGUA** 17. Identifica e define os fonemas vocálicos e consonánticos e é quen de utilizalos nas súas tarefas académicas por oral e por escrito. 18. Explica e valora as variedades dialectais e é quen de identificalas nas súas tarefas académicas 19. Explica e recoñece os tipos de morfemas, os procedementos de formación de palabras, así como as relacións e as funcións sintácticas e é quen de realizar análises morfosintácticas de distintas unidades no interior dun texto. 20. Explica as unidades e relacións semánticas e é quen de identificalas nas súas tarefas académicas. 21. Participa en proxectos interdisciplinares xerados desde o TIL e/ou desde o ENDLG e é quen de evitar estereotipos lingüísticos, derrubar prexuízos e desenvolver a competencia plurilingüe.
➢ **PROBA ESCRITA** ➢ **TRABALLOS DE INVESTIGACIÓN E/OU CREACIÓN A PARTIR DE LECTURAS (artigos, informes, comentarios...)** ➢ **TAREFAS VOLUNTARIAS:** ○ **Participación nos proxectos do ENDLG e do TIL** ○ **Participación en**	**BLOQUE 4. LINGUA E SOCIEDADE** 22. Coñece as funcións sociais da lingua, os estereotipos e os prexuízos lingüísticos e é quen de analizar de xeito crítico a situación do galego a respecto das mesmas, así como a repercusión dos prexuízos nos usos lingüísticos 23. Coñece, expón e analiza as características lingüísticas e sociolingüísticas, o contexto histórico, as etapas, os movementos, as producións textuais e as personalidades fundamentais vinculados á lingua galega no período de 1916 a 1936 e é quen de analizar a situación do galego nese período e elaborar un texto expositivo recollendo esta información. 24. Coñece, expón e analiza as características lingüísticas e sociolingüísticas, o contexto histórico, as etapas, os movementos, as producións textuais e as personalidades

actividades extraescolares e/ou complementarias	fundamentais vinculados á lingua galega no período de 1936 a 1978 e é quen de analizar a situación do galego nese período e elaborar un texto expositivo recollendo esta información. 25. Coñece, expón e analiza as características lingüísticas e sociolingüísticas, o contexto histórico, as etapas, os movementos, as producións textuais e as personalidades fundamentais vinculados á lingua galega no período de 1978 á actualidade e é quen de analizar a situación do galego nese período e elaborar un texto expositivo recollendo esta información. 26. Coñece o proceso de construción da variedade estándar e é quen de analizar de xeito crítico as interferencias lingüísticas, así como producir textos libres desas interferencias, especialmente de castelanismos. 27. Coñece o proceso de normalización da lingua galega e é quen de interpretar a evolución da conciencia lingüística na historia moderna da nosa lingua.
➢ **PROBA ESCRITA** ➢ **INTERVENCIÓNS ORAIS PLANIFICADAS** ➢ **TAREFAS VOLUNTARIAS:** ○ **Participación na vida cultural do concello**	**BLOQUE 5. LITERATURA** 28. Coñece, describe e expón a literatura galega do primeiro terzo do século XX (1916-1936) é quen de elaborar textos expositivos que recollan o contexto histórico, as etapas, correntes, xeracións, autores/as e textos pertencentes aos tres grandes xéneros, ademais de analizar os textos propostos (seguindo as pautas dadas). 29. Coñece, describe e expón a literatura galega do segundo terzo do século XX (19 36-1975) é quen de elaborar textos expositivos que recollan o contexto histórico, as etapas, correntes, xeracións, autores/as e textos pertencentes aos tres grandes xéneros, ademais de analizar os textos propostos (seguindo as pautas dadas). 30. Coñece, describe e expón a literatura galega do derradeiro terzo do século XX e inicios do século XXI de 1975 á actualidade) é quen de elaborar textos expositivos que recollan o contexto histórico, as etapas, correntes, xeracións, autores/as e textos pertencentes aos tres grandes xéneros, ademais de analizar os textos propostos (seguindo as pautas dadas).

MODELO PROBA ESCRITA, AVALIACIÓN INICIAL E FINAL DE TRIMESTRE.

ALUMNO/A

LGL 2ºBACHARELATO
AVALIACIÓN INICIAL (21-22)
(Modelo ABAU 2022)

TEXTO DE INICIO (estímulo literario ou xornalístico; mesmo texto para as dúas opcións do exame)

Numerosos grupos de presión invisten **centos de millóns de euros** todos os anos para contrarrestar a evidencia científica sobre a situación. A ciencia do cambio climático ten máis de 150 anos e é, probablemente, a área máis estudada de todas cantas conforman a ciencia moderna. Con todo, a industria enerxética e os grupos de presión políticos, entre outros, levan 30 anos sementando a dúbida sobre o cambio climático onde non a hai.

A **negación** organizada do cambio climático está contribuíndo ao estancamento na redución de emisións de gases de efecto invernadoiro (GEI) ata desembocar no estado de **emerxencia** climática global no que nos atopamos. Como consecuencia, que os negacionistas se vallan de certos **mitos** (no mellor dos casos, noticias falsas; no peor, descaradas mentiras) para desautorizar á ciencia do cambio climático pode facer que as persoas do común non saiban a que aterse. A continuación expoñemos dous destes mitos e as probas científicas que os **desacreditan**.

1. O cambio climático non é máis que unha parte do ciclo natural.

O clima da Terra nunca deixou de cambiar, pero o estudo da paleoclimatoloxía ou, o que é o mesmo, os "climas antigos", demostra que os cambios acontecidos durante os últimos 150 anos (desde o comezo da Revolución Industrial) non poden ser naturais pola súa excepcionalidade. (…)

2. Os cambios débense ás manchas solares ou aos raios cósmicos.

As manchas solares son rexións da superficie da estrela que albergan unha intensa actividade magnética e poden ir acompañadas de erupcións solares. Aínda que estas manchas posúen a capacidade de modificar o clima da Terra, desde 1978 os científicos están usando sensores en satélites para obter un rexistro da enerxía solar que chega ao planeta e non observaron a existencia dunha tendencia ascendente, polo que non poden ser a causa do quecemento global recente.

Mark Maslin. *GCiencia.*
27/09/2019 (adaptación)

OPCIÓN A

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. Ler e escribir (40%)

PREGUNTA 1. Comprensión do texto (40%)

1.1. Elabore un esquema coas ideas principais e secundarias do texto. **(1 punto)**

1.2. Explique o significado que teñen no texto as seguintes palabras: "negación", "emerxencia", "mito","desacreditar". **(1 punto)**

PREGUNTA 2. Produción textual

2. Redacte un texto, no que exprese a súa opinión sobre o tema do artigo de *GCiencia*. (Extensión aprox. 250 palabras) **(2 puntos)**

BLOQUE 3. FUNCIONAMENTO DA LINGUA (20%)

PREGUNTA 3. Funcionamento da lingua (sobre o texto de *GCiencia*)

3.1. Segmente morfoloxicamente estas palabras do texto e indique o valor de cada morfema: "invernadoiro","negacionista", "desenvolvemento", "solares". **(1 punto)**

3.2. Localice no texto catro palabras nas que aparezan os mesmos sons que os representados polas grafíasque se subliñan nestas: peixe e exame; quero e queres. **(1 punto)**

BLOQUE 4. LINGUA E SOCIEDADE (20%)

PREGUNTA 4. Lingua e sociedade

Analice esta viñeta, de xeito que inclúa na explicación o significado técnico dos conceptos "prexuízo", "lingua dominante" e "lingua minorizada". (Extensión aprox. 250 palabras) **(2 puntos)**

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA (20%)

PREGUNTA 5. Educación literaria

Contextualice o texto de Ánxel Fole na época correspondente e identifique e explique catro características do seu autor, recorrendo sempre a exemplos tirados do propio texto. Sinale dúas tendencias narrativas máis da mesma época, os seus autores máis representativos e dúas obras de cada un. (Extensión aprox. 250 palabras) (**2 puntos**)

"Moitas veces ouvín decir que os lobos non atacan ás persoas. E isto non é certo. (…) Todos coñecedes coma min ó Emilio, o castrador de Rugando. Atendede ben e xa sabereis que é certo todo canto levo dito encol dos lobos. (…) Dous lobos grandismos fórono acompañando. Iban sempre de par dil, ás dúas maos. Cáseque parecían dous cas que foran con seu amo. Se il se paraba, tamén iles se paraban. Algunhas veces púñanselle diante. Entón, o capador guindáballes un coio."

Ánxel Fole, "Os lobos", *Á lus do candil* (1953)

OPCIÓN B

PREGUNTA 1. Comprensión do texto de *GCiencia*

1.1. Indique, nunha liña como máximo, cal é o tema do texto. (**1 punto**)

1.2. Localice no texto catro conectores textuais e indique o tipo. (**1 punto**)

PREGUNTA 2. Produción textual

2. Redacte un texto no que expoña o que podemos facer como cidadáns para loitar contra o cambio climático. (Extensión aprox. 250 palabras) (**2 puntos**)

PREGUNTA 3. Funcionamento da lingua (sobre o texto de *GCiencia*)

3.1. Identifique a función sintáctica dos dous fragmentos subliñados no texto (sen analizar os seus compoñentes) e xustifique a súa resposta. **(1 punto)**

3.2. Indique dúas palabras da familia léxica de "clima" e outras dúas pertencentes ao seu campo semántico. Poden aparecer no texto ou non. **(1 punto)**

PREGUNTA 4. Lingua e sociedade

4. Analice o seguinte gráfico sobre a lingua inicial en Galicia en función da idade (IGE, 2018) e sinale dúas posibles medidas de normalización en relación coa situación descrita. (Extensión aprox. 250 palabras) **(2puntos)**

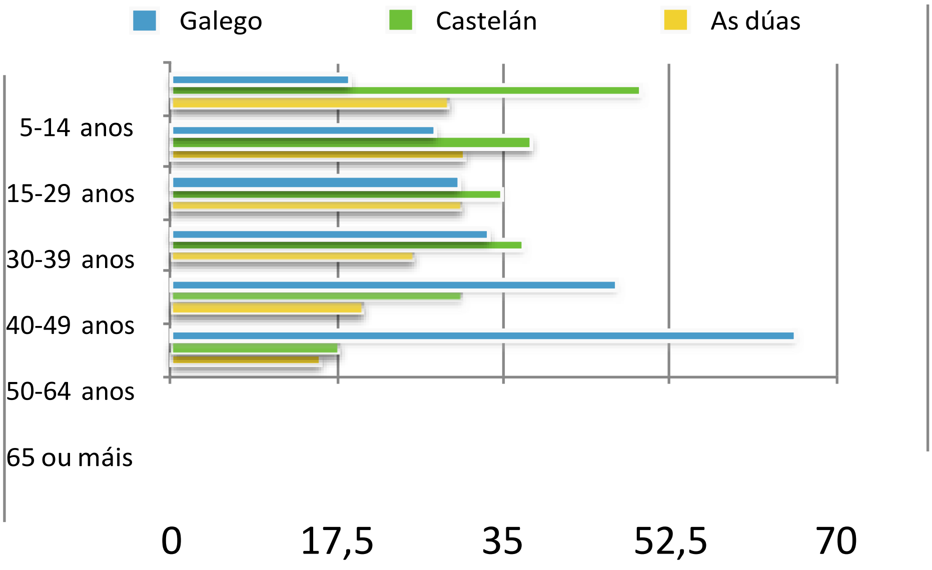

PREGUNTA 5. Educación literaria:

5. Destaque e analice dúas características deste poema que permitan situar a súa autora nas novas tendencias poéticas. Engada dous autores ou autoras representativas desta época e como mínimo unha obra de cada un/unha. (Ext. aprox. 250 palabras) **(2 puntos)**

Busquei no corazónrescatei
un poema sen voz.

Tornouse esquecemento,xa non doe.

E sigo viva...

nun oscilante mundo.

Asun Estévez, "Poema sen voz", *Medrar nas mans* (2013)

5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

Dado que o contacto entre linguas é o fenómeno máis habitual nas sociedades do século XXI. Ese contacto pode servir para aproximarnos ou para afastarnos. O reto da escola é lograr que o fenómeno do contacto entre linguas sexa un instrumento para a aproximación, a comprensión, o respecto e a aceptación do outro, do diferente, en consecuencia, do mundo. Tendo en conta que hai que aprender a preservar a diversidade, porque non se protexe o que non se coñece, importa educar para a interacción con aquel/a que utiliza outra(s) lingua(s). Educar na intercomprensión, na e para a diversidade lingüística é o camiño escollido pola UNESCO desde 2006 e supón, ao mesmo tempo, educar para a cidadanía, educar no diálogo, para a paz, a democracia e a xustiza social. Habitamos un mundo absorbido pola globalización no que o dominio do inglés instalouse como un dogma que non pode ser cuestionado nin criticado. Este proceso de homoxeneización lingüística é contrario á diversidade e inimigo da democracia. De aí o papel fundamental da escola para o desenvolvemento da competencia plurilingüe, para formar galegos e galegas políglotas, usuarios/as de diversas linguas, a través dunha metodoloxía baseada no tratamento integrado de linguas, desenvolvendo un plurilingüismo inclusivo, en cuxo corazón resida a normalización da lingua galega.

É por todo isto que asumimos o Tratamento Integrado de Linguas (TIL), como marco metodolóxico, pois trátase dunha corrente na didáctica das linguas que intenta que todas as linguas curriculares compartan os mesmos principios metodolóxicos e o mesmo enfoque didáctico. Por outra parte, o TIL considera o punto de partida diferente de cada unha delas. Daquela, non se pode esquecer a situación de minorización da lingua galega, que cómpre atender e dinamizar adecuadamente. Con esa finalidade, é preciso favorecer o uso e a aprendizaxe desta lingua de xeito que se impulse a súa normalización e se venzan as dificultades da súa menor presenza e repercusión social, motivadas en moitos casos por prexuízos que cómpre desmontar e superar.

A metodoloxía TIL debe estar ao servizo do desenvolvemento do Proxecto Lingüístico de Centro (PLC), que consiste na planificación de todos os aspectos relacionados co ensino, aprendizaxe e uso das linguas en cada centro, polo que debe recoller:

- Reflexión da comunidade educativa arredor das linguas curriculares e da contorna.

- Grao de desenvolvemento da competencia comunicativa do alumnado en cada unha das linguas curriculares, para detectar fortalezas e debilidades e mellorar o proceso de ensino-aprendizaxe.

- Acordos sobre as linguas como: obxectos de aprendizaxe / vehículos de aprendizaxe

- Obxectivos do centro para cada unha das linguas: para fomentar o plurilingüismo inclusivo, para erradicar os prexuízos lingüísticos e para normalizar a lingua galega.

Por outra parte, a actividade construtiva da alumna/o é o factor decisivo na realización das aprendizaxes escolares. É o alumno/a quen modifica e reelabora os seus esquemas de coñecemento, construíndo a súa propia aprendizaxe. A aprendizaxe dunha lingua progresa en espiral, o que significa que a adquisición de novas habilidades debe ir paralela ao mantemento e á activación das dos cursos anteriores, pois sobre elas se asenta. Neste proceso o profesorado actuará como guía e mediador para facilitar a construción desa aprendizaxe. O profesorado ha de proporcionar oportunidades para poñer en práctica eses novos coñecementos.

Polo que o proceso de ensino ha de estar presidido pola necesidade de garantir a funcionalidade desas aprendizaxes, que non só son construción de coñecementos senón tamén desenvolvemento de habilidades e estratexias de planificación da propia actividade de aprendizaxe. Será preciso integrar na práctica da aula tanto procedementos e as actitudes como os conceptos, necesarios todos para o desenvolvemento competencial do alumnado.

En consecuencia, pretendemos, reforzar os aspectos prácticos, polo tanto, cómpre poñer especial atención na oralidade e nas competencias activas: aproveitar os recursos que ofrece a biblioteca, o ENDLG, o auditorio do concello, así como fomentar as tecnoloxías da información e da comunicación, fomentar a investigación en grupo e o traballo colaborativo do alumnado. Polo que valoramos moito a participación do noso alumnado nas actividades que lles propoñemos (asistencia a representacións teatrais e á presentación de libros, asistencia a xornadas sobre a memoria histórica ou a obradoiros de boktoobers, produción de artigos arredor das súas lecturas ou de crónicas arredor das actividades nas que participan, realización de lecturas públicas...

En resumo, estas son as liñas metodolóxicas a seguir:

- Fomentar a participación, a reflexión, tanto individual como grupal.
- Operar non só sobre o concreto, senón tamén sobre conceptos, ideas.
- Fomentar a formulación de hipóteses.
- Buscar, seleccionar e tratar a información.

- Fomentar a confrontación clara e respectuosa.
- Insistir na ordenación, comparación e xerarquización das ideas.
- Elaborar percorridos ordenados desde a formulación da hipótese até a comprobación dos resultados.
- Expresar correcta, clara e ordenadamente os resultados.
- Comprobar a aprendizaxe noutros contextos diferentes ao utilizado.
- Relacionar os saberes aprendidos nas distintas materias.

6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

- **Libro de Apoio:** ***Lingua Galega e Literatura Bacharelato 2*. Consorcio Editorial Galego**
- **Novas Tecnoloxías.** O alumnado de 2º Bacharelato deberá xestionar unha conta de correo electrónico, para poder comunicarse a través da Aula Virtual ou do correo electrónico coa persoa docente.

  a. Aula Virtual para LGL de 2º Bacharelato

  b. 22 Secuencias Didácticas aloxadas na **Aula Virtual para 2º de Bacharelato**

  c. Web monográfica sobre a Literatura Galega: **Literatura Galega do s. XX e da actualidade**

  d. ***Marlou*** **(blogue)** e ***Marlou*** **(web)**

  e. ***Achanzando*** **(blogue)**

  f. As producións do alumnado serán publicadas na revista do ENDLG: **Bico da ría**

  g. Uso académico do **móbil**.

  h. **Antoloxía de textos** ao servizo da lectura guiada na aula.

  i. **Listado de lecturas recomendadas** para a lectura autónoma.

PROPOSTA DE LECTURAS AUTÓNOMAS OBRIGATORIAS

1º TRIMESTRE (poesía)	2º TRIMESTRE (narrativa)	3º TRIMESTRE (teatro)
***Feliz Idade*. Olga Novo**	***Circe ou o pracer azul*. Begoña Caamaño**	***Bichos* ou *Criaturas*. R. Vidal Bolaño**
***A boca da terra*. Manuel Rivas**	***En vías de extinción*. María Reimóndez**	***As alumnas*. Paula Carballeira**
Proposta de lectura voluntaria para o 25N… ***Masculino singular*. Carlos Negro**	Proposta de lectura voluntaria para o 23F, 8M e 21M… ***Follas novas*. Rosalía de Castro** Proposta de narrativa actual… ***O rosario e a buguina*. Xosé Ricardo Losada**	Proposta de lectura voluntaria para o 17M… Obra do autor/a a quen se lle dedique o Día das Letras Galegas

OUTRAS PROPOSTAS DE LECTURAS AUTÓNOMAS VOLUNTARIAS

1. Agustín Fernández Paz	O único que queda é o amor
2. Teresa Moure	A xeira das árbores
3. Manuel Rivas	En salvaxe compaña / Un millón de vacas
	Que me queres, amor? / O heroe
	O lapis do carpinteiro / O último día en Terranova
4. Rosa Aneiros	Resistencia
5. María Reimóndez	O club da calceta
6. Santiago Lopo	Hora zulú
7. Riveiro Coello	As rulas de Bakunim / Laura no deserto

8. Pedro Feijoo	A memoria da choiva
9. Suso de Toro	Calzados Lola / Trece badaladas / Tic-tac
	Home sen nome
10. Carlos Casares	Ilustrísima / Vento ferido
11. Begoña Caamaño	Circe ou o pracer azul
12. Marcos Calveiro	Festina lente
13. Héctor Cajaraville	De remate
14. Méndez Ferrín	Arraianos / O crepúsculo e as formigas

15. Título a escoller da Xeración Nós

16. Título a escoller da narrativa de posguerra

17. Título a escoller da Literatura Universal (traducida ao galego)

7. CRITERIOS SOBRE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN

Tendo en conta que o curso de 2º Bacharelato se comporta realmente como un curso propedéutico para acceder á formación superior, especialmente á universitaria a través das ABAU, resulta evidente que esa proba externa, ao final do curso académico, condiciona os obxectivos, a metodoloxía e a avaliación por competencias; pois debemos ter en conta as indicacións dadas pola CIUG .

Por iso, a **PROBA ESCRITA** que se realizará ao final de cada trimestre, suporá un **60% da nota da materia**. O modelo que seguirá é o da **Avaliación Inicial** que, á súa vez, é modelo enviado pola CIUG para as **ABAU 2022**. Esta proba servirá de reforzo e/ou ampliación do proceso de ensino-aprendizaxe desenvolvido ao longo do trimestre, ademais de preparación da proba ABAU.

O 40% restante distribuirase cada trimestre entre outros tres instrumentos de avaliación. Para atender á interpretación de textos literarios, procedentes ben de lecturas guiadas ou de lecturas autónomas, servirémonos de **intervencións**

planificadas e formais na aula ou por medios dixitais (comentarios, coloquios, booktubes...) (10%). Para atender a temas de actualidade que xeren debate volveremos botar man das **intervencións planificadas e formais na aula ou noutros espazos públicos (debates, coloquios...) (10%)**. Para atender á situación da lingua na sociedade, ao contacto entre linguas e á historia que está na orixe da sociedade actual, servirémonos do **traballo de investigación (10%).** Este traballo tamén poderá estar relacionado cunha lectura. Finalmente, para atender á reflexión sobre o funcionamento da lingua servirémonos das **intervencións espontáneas na aula (10%).**

Ademais, para atender os contidos transversais e valorar o desempeño do alumnado en situacións de aprendizaxe real, botaremos man de **TAREFAS VOLUNTARIAS**, para realizar fóra da aula e que suporán **sumar até 3 puntos, unha vez acadado o 5 na Proba Escrita.**

Entre as tarefas voluntarias, o alumnado pode escoller e desenvolver o **compromiso coa dinamización da lingua galega**, que xorde da necesidade de avaliar un estándar que consideramos absolutamente fundamental, dada a situación social na que se atopa a lingua propia de Galicia e, en consecuencia, transversal a todos os demais desde 1ºESO: ***Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega*.** Pois moitos alumnos e alumnas participan nas actividades do ENL, pero cambian de lingua ao saír dos espazos destinados ás aulas de lingua galega ou da sala do equipo; polo que cremos necesario dinamizar o uso do galego en todos os ámbitos e espazos, en situacións de aprendizaxe real. Para desenvolver esta Tarefa Voluntaria e ser avaliado na mesma, o alumnado deberá demostrar un uso consciente da lingua galega, oral e escrito, fóra da aula, tamén no mundo virtual. Agora ben, non debemos confundir esta tarefa voluntaria (usar o galego fóra do ámbito da materia de LGL) coa obriga do uso do galego nas aulas da materia, pois tal e como recolle a lexislación vixente, **o uso da lingua galega na aula é condición indispensable para avaliar os restantes Bloques de contidos**.

PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN	INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	CUALIFICACIÓN
Proba escrita seguindo o modelo ABAU	CRITERIOS DE CORRECCIÓN	60%
Traballo na aula. Intervencións espontáneas na aula (Reflexión)	DIARIO DE AULA	10%
Traballo na aula. Intervencións planificadas e formais na aula ou en espazos públicos (Debate)	RÚBRICA	10%
Lectura autónoma. Intervencións planificadas e formais na aula ou por medios dixitais (Lectura)	RÚBRICA	10%
Traballo de investigación. Traballo arredor da lingua e os seus falantes ou arredor de textos literarios e os seus autores/as (Investigación)	RÚBRICA	10%
TAREFAS VOLUNTARIAS (compromiso coa normalización do galego: uso da lingua fóra da aula: en actividades organizadas polo ENDLG, a Biblioteca, o equipo TIL... Participación en actividades complementarias e/ou extraescolares e participación na vida cultural do concello)	OBSERVACIÓN DIRECTA	Até **+2** puntos , unha vez acadado o cinco (5)

SEGUIMENTO DO ALUMNADO

Os/as alumnos/as serán informados/as do seu rendemento académico en cada unha das destrezas (comprensión escrita, expresión escrita, comprensión oral e expresión oral) e da cualificación obtida ao final de cada período de avaliación. O alumnado que

presente dificultades no proceso de aprendizaxe será orientado para a realización de determinadas tarefas que supoñan un reforzo e sirvan como recuperación das carencias presentadas.

A cualificación na avaliación ordinaria será a media das tres avaliacións sempre e cando a cualificación de cada unha delas sexa igual ou superior a “5”. No caso de obter unha media inferior á acadada na 3ª avaliación, manterase a desta última. A nota das Tarefas Voluntarias só poderá ser engadida unha vez obtido o cinco (5) na proba escrita. É preciso lembrar que esa proba supón o 50% da materia, non o 100%, polo que acadar o cinco (5) nesa proba non significa acadar o “suficiente” na materia.

No caso de que un alumno ou alumna suspenda a materia na convocatoria ordinaria de maio, deberá presentarse á convocatoria extraordinaria de xuño, que consistirá nunha única proba escrita, semellante á proba escrita trimestral e semellante á proba ABAU, que versará sobre a totalidade dos contidos enunciados na programación e requirirá a obtención da cualificación mínima de cinco (5) para aprobar a materia.

Nas Probas Escritas especificarase o valor numérico que se lle outorga a cada pregunta e, no proceso de corrección, marcarase no exame a puntuación que o profesorado estime adecuada. A proba será amosada ao alumno/a convenientemente corrixido e anotado, con eses valores numéricos visibles e intelixibles. Cada proba escrita contará cuns **Criterios de Corrección** que o alumnado coñecerá previamente e que servirán para corrixir e avaliar a devandita proba.

A superación das probas deberá obterse de forma lícita. Polo tanto, o feito de copiar, permitir que outras persoas copien, usar teléfono móbil, auriculares, *chuletas* ou participar en calquera actividade ou estratexia para mellorar os resultados propios ou alleos mediante procedementos deshonestos, suporá a retirada inmediata da proba, obtendo un cero (0) na cualificación da mesma, sen dereito a repetición, o que suporá un suspenso na materia nese trimestre. O profesorado tamén poderá rexeitar un exame ou traballo se a súa presentación non é adecuada ou a súa caligrafía o fai ilexible. Para isto seguiranse as Indicacións para a presentación de textos escritas recollidas no **Caderno TIL**.

Ademais dos contidos conceptuais, en todas as probas, traballos e tarefas, valorarase a expresión consonte estes parámetros: adecuación (presentación correcta, rexistro apropiado e propósito claro), coherencia (información precisa, estrutura clara e parágrafos ben organizados), cohesión (uso axeitado da puntuación e enlaces, emprego adecuado de pronomes anafóricos), corrección gramatical (morfolóxica e sintáctica), corrección ortográfica e riqueza e precisión do léxico e recursos estilísticos, é dicir, o seguimento das indicacións recollidas no **Caderno TIL**, que o alumnado deberá ter sempre ao seu alcance para realizar as tarefas na aula.

8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

DIMENSIÓNS	INDICADORES	1 nunca	2 poucas veces	3 a miúdo	4 case sempre	5 sempre
Planificación	1. Programa a materia tendo en conta os estándares de aprendizaxe previstos na normativa legal vixente.					
	2. Programa a materia tendo en conta os plans e proxectos educativos do centro.					
	3. Programa a materia tendo en conta o tempo dispoñible para o desenvolvemento desta.					
	4. Formula os obxectivos didácticos de forma que expresen as competencias a acadar polo alumnado.					
	5. Programa actividades e estratexias en función dos estándares de aprendizaxe e das necesidades do alumnado.					
	6. Planifica as clases de modo flexible,					

	preparando actividades e recursos axustados á programación da aula e ás necesidades e aos intereses do alumnado.					
	7. Establece, de xeito explícito, os criterios, procedementos e instrumentos de avaliación.					
	8. Coordínase co resto do profesorado do departamento e do centro que poidan ter contidos afíns (Tratamento Integrado de Linguas).					
Desenvolve-mento	1. Organiza os contidos dando unha visión xeral de cada tema (índices, esquemas...)					
	2. Relaciona os conceptos novos cos xa coñecidos.					
	3. Amosa predisposición para aclarar dúbidas e ofrecer asesorías dentro e fóra das clases.					
	4. Optimiza o tempo dispoñible para o desenvolvemento do Proxecto.					
	5. Utiliza as TICs para apoiar os contidos na aula.					
	6. Promove o traballo colaborativo e mantén unha comunicación fluída co alumnado.					
	7. Desenvolve os contidos dunha forma ordenada e comprensible para os alumnos e as alumnas.					
	8. Elabora actividades que permitan a adquisición dos estándares de aprendizaxe.					
	9. Presenta actividades de grupo e individuais.					
	10. Facilita estratexias de aprendizaxe (como buscar información, como					

	resolver problemas,…)					
Seguimento e Avaliación	1. Realiza a avaliación inicial ao principio do curso para axustar a programación ao nivel do alumnado.					
	2. Detecta os coñecementos previos a cada tarefa de aprendizaxe.					
	3. Revisa, con frecuencia, os traballos propostos na aula e fóra dela.					
	4. Proporciona a información necesaria sobre a resolución das tarefas e como pode melloralas.					
	5. Corrixe e explica de forma habitual os traballos e as actividades do alumnado e dá pautas para a mellora das súas aprendizaxes.					
	6. Utiliza sistematicamente procedementos e instrumentos variados de recollida de información.					
	7. Utiliza suficientes criterios de avaliación que atendan de xeito equilibrado á avaliación dos diferentes contidos e das competencias clave.					
	8. Favorece os procesos de autoavaliación e coavaliación.					
	9. Propón novas actividades que faciliten a adquisición de obxectivos cando estes non foron alcanzados suficientemente.					
	10. Propón novas actividades de maior nivel cando os obxectivos foron alcanzados con suficiencia.					
	11. Emprega diferentes medios para informar dos resultados aos estudantes e aos pais e nais.					
	1. Proporciona un plan de traballo ao principio de cada tarefa.					

Motivación do alumnado	2. Utiliza distintos recursos para introducir a unidade (lecturas, cancións, vídeos, debates, diálogos...).					
	3. Relaciona as aprendizaxes con aplicacións reais ou coa súa funcionalidade.					
	4. Informa sobre os progresos acadados e as dificultades atopadas.					
	5. Relaciona os contidos e actividades cos intereses do alumnado.					
	6. Estimula a participación activa dos estudantes na clase.					
	7. Promove a reflexión sobre os temas tratados.					

Estes Indicadores de Logro cubriranse cos resultados da enquisa para a ***Avaliación do Labor Docente*** realizada polo alumnado de xeito anónimo, a través dun formulario virtual, como **este**.

9. ACTIVIDADES DE SEGUIMENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES

Se o alumno/a precisa reforzo, haberá que centrarse en resolver as dificultades máis frecuentes e en desenvolver as habilidades imprescindíbeis para un correcto

aproveitamento dos contidos do curso no que se atopa ese alumno/a.

Proporanse puntualmente **Actividades de Reforzo,** que o Departamento se encargará de elaborar, a aqueles alumnos/as que precisan un mellor desenvolvemento das competencias clave para acadar os obxectivos do Bacharelato. Esas actividades de reforzo centraranse nos estándares do **Bloque 2 (Ler e Escribir)** da materia e para a súa realización o alumno/a servirase do Caderno TIL. Unha vez realizadas, se tivo dificultade con algunha das actividades propostas, o alumno/a reunirase coa persoa docente, para que poida axudalo a desenvolver esas actividades.

Por outra banda, o alumno/a coa materia pendente de cursos anteriores, terá dereito a realizar dúas probas, segundo o calendario que para as probas de pendentes sexa marcado desde a Xefatura de Estudos. Estas probas serán semellantes ás Probas Trimestrais de cada un dos cursos (1º ou 2º Bacharelato).

Agora ben, tal e como se recollía na Orde do 30 de Setembro de 2004, se un alumno/a, se o alumno/a aproveita satisfactoriamente as aprendizaxes do curso no que está matriculado, non precisará examinarse da materia pendente, xa que o/a docente poderá considerar a súa avaliación positiva nesa materia mediante o traballo realizado no presente curso académico. Para isto farase un seguimento do seu labor na aula.

ATENCIÓN AO ALUMNADO COA MATERIA PENDENTE

CONTIDOS

Para poder superar a materia pendente do curso anterior, teranse en conta os Criterios de Avaliación (ou os estándares) ademais dos **contidos do Bloque 2 (Ler e escribir).**

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Para poder superar a materia pendente do curso anterior, aplicaranse os mesmos criterios de avaliación que ao longo do curso ordinario. A súa cualificación dependerá da realización adecuada das **Actividades de reforzo**. En caso de non realizalas ou non facelo adecuadamente, deberá superar a **proba escrita** que realice de xeito extraordinario en Xaneiro e/ou en Maio. Tamén pode superar a

materia pendente a través do labor que realice no presente curso, sempre que progrese adecuadamente. En calquera caso, tan pronto supera unha avaliación do curso no que se atopa, ficará automaticamente superada a materia pendente do curso anterior.

ACTIVIDADES DE AVALIACIÓN

- **Actividades de reforzo.**
- **Probas presenciais**.
- **Avaliación progresiva.**

10. PROCEDEMENTOS QUE LLE PERMITAN AO ALUMNADO ACREDITAR OS COÑECEMENTOS NECESARIOS (BACHARELATO)

(Non corresponde a esta etapa educativa nin á nosa materia)

11. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL. MEDIDAS.

Antes de acabar o mes de setembro, realizarase a Avaliación Inicial para observar o grao de desenvolvemento das competencias clave do alumnado. De aí que o importante desa avaliación non sexa lembrar os contidos traballados no curso anterior senón as

habilidades para poñer en práctica eses contidos, o seu "saber facer".

a. Modelo de Avaliación Inicial

(sinalado previamente como modelo de proba escrita, coincidente co novo modelo das probas ABAU)

b. Medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos resultados da Avaliación Inicial

Tras a realización da Avaliación Inicial, segundo os resultados acadados polo alumnado, proporanse na Xunta de Avaliación as estratexias a seguir. Estas deberán pasar polos seguintes pasos:

1. Reunión co resto do profesorado do alumno/a para acordar medidas de reforzo conxuntas, especialmente co profesorado das Linguas, na procura dun tratamento integrado das mesmas..

2. Información á familia do alumnado, procurando a súa participación na evolución do proceso educativo do seu fillo/a, buscando a súa colaboración nas medidas de reforzo que poidan posibilitar o seu progreso educativo.

3. Entrevista co alumno/a ou co grupo de alumnos/as que deban recibir de forma individual ou conxunta medidas de apoio e/ou reforzo, buscando a implicación e colaboración dos mesmos e procurando espertar a súa curiosidade e o seu interese cara o seu propio proceso de aprendizaxe.

4. Proposta de tarefas de reforzo que incidan de xeito individual na resolución dos problemas de aprendizaxe que cada un presente ou proposta dunha tarefa conxunta se for o caso.

5. Incidir na Lectura como un instrumento básico de aprendizaxe, procurando a través dela o desenvolvemento de todas as competencias clave.

6. Exixir uns hábitos de traballo adecuados para acadar un mellor rendemento académico, coa colaboración das familias do alumnado implicado.

12. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

As medidas de atención á diversidade estarán orientadas, como se sinala no Decreto 133/2007, a responder ás necesidades educativas concretas do alumnado e á consecución das competencias básicas e dos obxectivos da educación secundaria obrigatoria e non poderán, en ningún caso, supoñer unha discriminación que lles impida alcanzar os devanditos obxectivos e a titulación correspondente.

Partindo do proxecto curricular, haberá que realizar as adaptacións necesarias para atender á diversisdade do alumnado. Cremos que hai que ter en conta que as diferenzas de partida que hai entre o alumnado impiden conseguir obxectivos idénticos. Trátase de avaliar o camiño transcorrido desde a Avaliación Inicial e individual, até a Avaliación Final.

Finalmente, non debemos esquecer que a atención á diversidade non reside unicamente en programas concretos, senón que está tamén na base de determinados tipos de actividades, como son os **Traballos de investigación**, que favorecen as técnicas de traballo autónomo e permiten a cada alumno/a aplicar o ritmo e a forma de traballo máis axeitada ás súas características individuais. Igualmente os **Comentarios** de distintos tipos de textos permite formar persoas críticas, mellorar a comprensión e a expresión e, ademais, aumentar as lecturas en función dos gustos ou intereses de cada alumno/a. Por último, a Listaxe de **Lecturas Voluntarias** tamén está ao servizo da diversidade de alumnos/as que poden confluír nunha aula.

Neste nivel académico, todas as **Tarefas Voluntarias** propostas teñen como finalidade desenvolver os contidos transversais, pero o seu obxectivo é atender á diversidade do alumnado.

13. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS.

Ademais dos contidos específicos da materia de LGL, o noso Departamento contribuirá á formación integral do alumnado mediante actividades que desenvolvan aspectos transversais fundamentais para a aprendizaxe en valores esenciais como a igualdade, a responsabilidade, a solidariedade e a tolerancia.

Os temas transversais serán tratados en textos de natureza diversa que serán analizados ao longo do curso e poderán tamén servir de punto de partida para reflexións persoais expostas por escrito ou ben diálogos e debates orais durante a clase. Tamén se poderá partir doutros materiais audiovisuais que, referíndose ao currículo da nosa materia, teñan relación con algún dos temas transversais.

O profesorado será sempre claro referente na dirección ética axeitada que se deba adoptar en cada caso, sen menosprezo da liberdade de pensamento que, dentro dos límites do razoábel, poidan presentar os/as alumnos/as e corrixirá aquelas actitudes e opinións que considere lesivas para os valores expostos no primeiro parágrafo deste apartado.

Intentaremos lograr, entre outros, os seguintes obxectivos:

- Tomar conciencia das situacións de desigualdade económica, cultural, relixiosa, lingüística do mundo entendendo que, máis que un mal inevitábel, son realidades que se poden cambiar.

Actividade: ***Fronte ao consumismo do Nadal, comercio xusto!***

- Analizar as causas dos conflitos no mundo, tanto a nivel de relacións interpersoais como a nivel de Estados. Aprender a importancia de resolver as discrepancias a través do diálogo, o respecto e a tolerancia.

Actividade: ***Castelao e a paz***

- Valorar as linguas como instrumentos de comunicación en pé de igualdade e insistir na importancia de todas elas como símbolos de identidade dos seus falantes e como as maiores e mellores expresións culturais dos pobos que as crearon, para que todas e todos desfruten dos mesmos dereitos.

Actividade: ***Día da lingua nai***

- Fomentar o interese por coñecer outras culturas diferentes da nosa. Aprender a respectalas e a valoralas.

Actividade: ***Universo Entroido***

- Fomentar o respecto polo medio ambiente e adquirir hábitos que contribúan á súa conservación.

Actividade: ***Monte vivo***

- Identificar e corrixir as actitudes que resulten discriminatorias ou ofensivas coas mulleres. Eliminar os compoñentes sexistas no uso da lingua

Actividades: ***Glosario violeta / Do 25N ao 8M camiñando entre mulleres / Día de Rosalía***

- Aprender a vivir a propia sexualidade con responsabilidade e madurez, respectando as opcións e comportamentos sexuais dos demais.

Actividade: ***Glosario violeta*** e ***Orgullos@s***

- Desfrutar dos períodos de lecer con actividades que enriquezan a persoa (lectura, música, deporte, contacto coa natureza...), usando a diversión procedente da tecnoloxía (televisión, internet, consolas de videoxogos...) de maneira responsábel e moderada.

  Actividades: ***Music.gal***; ***Curtas.gal***; ***Bla,Bla,Bla***...

- Entender a importancia de estar ben informados dos aspectos máis relevantes da sociedade e mostrar unha actitude crítica ante as mensaxes procedentes dos medios de comunicación.

  Actividade: ***InFormarNos***

Un dos obxectivos da nosa área é o desenvolvemento do pensamento crítico do alumno/a. Este pensamento crítico debe contextualizarse na realidade da sociedade galega, neste sentido a técnica do comentario crítico, a elaboración de artigos e informes tras a investigación dun determinado asunto na prensa, ponse ao servizo do tratamento dos temas transversais; así como o uso das novas tecnoloxías e a dinamización da vida cultural do centro por parte do alumnado.

14. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

a. Actividades Complementarias

Cada curso, este Departamento realiza actividades complementarias, dentro do centro e en horario lectivo, centradas na investigación arredor da lingua, cultura, historia e tradicións do medio ao que pertence o alumnado. O resultado das mesmas pódese ollar aquí.

Ademais unha porcentaxe moi elevada do alumnado do centro (procedente de todos os cursos e niveis académicos) participa moi activamente nas actividades do Equipo de Dinamización e Normalización da Lingua Galega (ENDLG), das que se nutre o noso Departamento Didáctico. Este labor pode ollarse a través da revista e do blogue do ENDLG do IES Félix Muriel:

- Bico da Ría
- O castelo da lúa
- Rianxo fala

Cada curso, este Departamento xunto co ENDLG, e en ocasións en colaboración coa Biblioteca, desenvolve as seguintes actividades complementarias:

- Certame de microrrelatos para o Samaín
- Día da Ciencia en Galego
- Actividade 25N
- Semana Castelao
- Dia de Rosalía
- Día da lingua nai
- Días de Entroido
- Actividade 8M
- Día da poesía
- Día das Artes Galegas
- Día do Libro
- Actividade 25Abril

- Recitado, dramatización ou narración de textos do autor/a a quen se lle dedique o día das Letras Galegas.

Ademais, formamos parte do equipo interdisciplinar de desenvolve un proxecto para a educación medioambiental desde hai xa dous cursos, ***Monte vivo***. A nosa colaboración xira arredor do desenvolvemento nas aulas dun Obradoiro Audiovisual.

Finalmente, formamos parte do equipo de igualdade, ocupándonos de crear un grupo de traballo feminista co alumnado de 2º de bacharelato. Aquí naceu o ***Glosario violeta***, que seguirá desenvolvéndose este curso.

b. Actividades Extraescolares

Cada curso, o noso Departamento colabora cos outros Departamentos do centro na realización de saídas didácticas. Se ben, debido ás características deste curso académico, non temos programada ningunha actividade para 2º Bacharelato, polo que botamos man da programación cultural do concello e procuramos que o noso alumnado asista ás representacións teatrais, concertos, presentacións de libros, conferencias, obradoiros... programadas pola concellaría de cultura. A participación nesas actividades é valorada a través de artigos, informes, entrevistas, crónicas... E é tida en conta dentro do apartado Tarefas Voluntarias.

15. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN

DA PROPIA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

O proceso de avaliación servirá para constatar o nivel de éxito á hora de acadar os obxectivos propostos. Será continuo e aberto e será esencial no proceso de autocorrección dunha programación que é susceptíbel de ser modificada a partir da experiencia real nas aulas, o que redundará no seu valor formativo. Analizará as deficiencias e logros en todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe e aportará instrumentos útiles para a mellora da dinámica educativa en todos os seus aspectos.

O proceso de avaliación deberá ser abordado en dous niveis complementarios:

a) A avaliación da programación en si, en tanto que instrumento pedagóxico. Trátase de verificar se o dispositivo pedagóxico empregado é adecuado e cales son os aspectos en que se poderían presentar maiores conflitos: no nivel de profundidade dos contidos expostos en cada nivel educativo, na idoneidade da secuenciación dos mesmos, no nivel de complexidade dos mecanismos empregados no proceso de ensinanza-aprendizaxe (sobre todo no emprego das TIC nos cursos máis baixos, nos que o nivel de competencia dixital dos/das alumnos/as é moi desigual), na efectividade das actividades e lecturas propostas, na idoneidade dos materiais curriculares empregados...

A través das **reunións semanais de departamento**, iranse analizando estas cuestións e realizaranse as modificacións puntuais que se considere oportunas, neste mesmo curso sempre que for posíbel, ou tomarase nota delas para reformalas de cara a próximos cursos.

b) A avaliación da interactuación do alumnado coa programación. Trátase de avaliar o nivel de resposta do alumnado coa acción pedagóxica e a capacitación deste á hora de avanzar nas diferentes competencias educativas que poida integrar.

- **Competencia en comunicación lingüística**: a observación das habilidades do alumnado para empregar correctamente a linguaxe, tanto na comunicación oral como na

escrita, saber interpretar mensaxes dunha certa complexidade e estar capacitado para emitir xuízos críticos, xerando ideas propias e adoptando decisións persoais.

- **Tratamento da información e competencia dixital**: as actividades realizadas con axuda das TICs contribuirán notablemente a desenvolver a capacidade do alumnado para obter e procesar información dos novos soportes informáticos, transmitila e transformala en coñecemento. A avaliación desta competencia será fundamental para a analizar eficacia pedagóxica destas estratexias.

- **Competencia social e cidadá**: a participación activa do alumnado na aula, fisicamente ou a través da aula virtual, favorecerá a intercomunicación entre o alumnado en tarefas comúns, a capacidade para valorar tanto as opinións propias como as alleas e integralas de maneira coparticipativa nunha única dinámica de ensinanza-aprendizaxe.

- **Competencia cultural e artística**: En boa parte, os contidos do currículo, fundamentalmente de literatura, abórdanse desde unha perspectiva interdisciplinar, vinculándose a outras expresións artísticas e culturais coas que mantén unha relación directa. Será importante avaliar a capacidade do alumnado para entender, a partir desa visión, o fenómeno da literatura como unha mostra artística integrada no conxunto das manifestacións culturais dunha sociedade determinada. Por outro lado, avaliarase a súa competencia para empregar os recursos propios da expresión literaria en traballos de creación que se irán propoñendo ao longo do curso.

- **Autonomía e iniciativa persoal**: a procura individual de información, a responsabilidade persoal á hora de discriminala, a capacidade para aportar iniciativas ao grupo, servirán para avaliar esta competencia, para analizar até que punto cada alumno/a é capaz de responder aos retos que se lle presentan á hora de tomar decisións que teñan repercusións na súa contorna pedagóxica (e por extensión, na súa vida).

Finalmente, a elaboración das **Memorias Trimestrais**, así como da **Memoria Final** servirá para concretar a avaliación desta programación didáctica.

FINAL.- INTEGRANTES DO DEPARTAMENTO, CARGOS, DISTRIBUCIÓN DE CURSOS E CONFORMIDADE CON ESTA PROGRAMACIÓN

MEMBROS	MATERIAS, FUNCIÓNS e CARGOS	HORAS	TOTAL
Paz Plaza			
Sofia Rama			
Amparo Cereixo			
Pilar Ponte			

Os membros deste Departamento Didáctico, reunidos en sesión ordinaria o 2 de outubro de 2022, para asinar a Programación Didáctica do Departamento de LGL para o curso 2022-23, acordan entregar unha copia da mesma á xefatura de estudos para que se anexe ao Proxecto Curricular do Centro, do que dan fe as actas recollidas para a ocasión.

Asdo.: Paz Plaza, xefa do Departamento

En Rianxo, 2 de outubro de 2022

ANEXO TIL

Programación Didáctica 1º-2º Bacharelato

1. O TRATAMENTO INTEGRADO DE LINGUAS (TIL)

1.1. Cambios metodolóxicos

- *Tanto na educación secundaria obrigatoria como no bacharelato é especialmente salientable **que a aprendizaxe das distintas linguas establecidas no currículo destas etapas se trate de xeito integrado**.*

- ***Os centros docentes impartirán de xeito integrado o currículo de todas as linguas da súa oferta educativa**, co fin de favorecer que todos os coñecementos e as experiencias lingüísticas do alumnado contribúan ao desenvolvemento da súa competencia comunicativa plurilingüe. No proxecto lingüístico do centro concretaranse as medidas tomadas para a impartir o currículo integrado das linguas. Estas medidas incluirán:*
  - *acordos sobre **criterios metodolóxicos** básicos de actuación en todas as linguas,*
  - *acordos sobre a **terminoloxía** que se vaia empregar,*
  - *acordos sobre o tratamento que se lles dará aos **contidos**,*
  - *acordos sobre os **criterios de avaliación** e aos **estándares de aprendizaxe** similares en cada materia lingüística,*
  - *acordos **para evitar a repetición dos aspectos comúns á aprendizaxe de calquera lingua**.*

- ***Os métodos docentes deberán favorecer a motivación** por aprender nos alumnos/as, polo que os docentes deberán ser quen de xerar neles **curiosidade** e a necesidade de adquirir coñecementos, habilidades e valores. Recoméndase:*
  - ***A aprendizaxe por proxectos** (proposta dun plan de acción co que se busca conseguir un resultado práctico). Esta metodoloxía favorece a investigación, a reflexión e a crítica.*
  - ***O uso do portfolio** (carpeta de aula virtual ou material, que aporta información sobre o alumnado e permite mostrar os resultados da súa aprendizaxe, reforzando o proceso de avaliación continua.*

- *O profesorado debe procurar:*
  - ***que o alumnado comprenda o que aprende***
  - ***que o alumnado saiba para que aprende***
  - ***que o alumnado sexa capaz de usar / aplicar o aprendido en distintos contextos dentro e fóra da aula.***

1.2. Cambios nos recursos didácticos:

- O papel do docente como xerador dos seus propios recursos xunto ao enfoque interdisciplinar e integrador que a lei demanda impide o uso tradicional do libro de texto como referente máximo no proceso de ensino – aprendizaxe, polo que este converterase nun **Libro de Apoio** para o alumnado, pero será só un recurso máis, nunca o único.

- A innovación metodolóxica ao servizo do desenvolvemento das competencias clave trae consigo novos recursos que a propia lei sinala como necesarios: ***Promoverase a integración e o uso das tecnoloxías da información e da comunicación na aula, como recurso metodolóxico eficaz para desenvolver as tarefas de ensino e aprendizaxe.***

Caderno Til para docentes

2. ACORDOS ACADADOS NO IES FÉLIX MURIEL

2.1. Acordos metodolóxicos

Pretendemos reforzar os aspectos prácticos. Cómpre, polo tanto, poñer especial atención na oralidade e nas competencias activas: aproveitar os recursos que ofrece a biblioteca, así como fomentar as tecnoloxías da información e da comunicación, e fomentar a investigación en grupo e o traballo colaborativo do alumnado. Neste sentido guíannos sobre todo tres consideracións fundamentais:

- Desde o sistema educativo os alumnos/as teñen que ter acceso aos elementos e instrumentos básicos da cultura galega e, desde ela, á cultura universal.
- O alumno/a ten que ser o protagonista fundamental dentro da aula e non un mero receptor. En consecuencia, debemos procurar prescindir ao máximo do hábito da explicación teórica e intentar que a figura do profesor/a sexa a de dinamizador das actividades que propomos.
- O alumno/a debe romper coa dinámica da aprendizaxe indutiva, entrando noutra máis orixinal, reflexiva e lúdica, a aprendizaxe interactiva, que lle permita alcanzar a madureza lingüística propia da súa etapa.

Seguiremos as liñas metodolóxicas enumeradas no Decreto 133/2007, que son as seguintes:

- ✓ Fomentar a participación, a reflexión, tanto individual como grupal.
- ✓ Operar non só sobre o concreto, senón tamén sobre conceptos, ideas.
- ✓ Fomentar a formulación de hipóteses.
- ✓ Buscar, seleccionar e tratar a información.
- ✓ Fomentar a confrontación clara e respectuosa.
- ✓ Insistir na ordenación, comparación e xerarquización das ideas.
- ✓ Elaborar percorridos ordenados desde a formulación da hipótese até os resultados.
- ✓ Expresar correcta, clara e ordenadamente os resultados.
- ✓ Comprobar a aprendizaxe noutros contextos diferentes ao utilizado.
- ✓ Relacionar os saberes aprendidos nas distintas materias.

MATERIAIS

O alumnado deberá asistir a clase cos seguintes recursos materiais sempre á súa disposición:

- **Caderno TIL de Comunicación (alumnado)**
- **Folios en branco (**entregaráselles un folio “patrón”)
- **Bolígrafo** (un azul ou negro e un vermello)
- **Correo electrónico** (con autorización da nai, pai ou persoa titora)

2. 2. Acordos terminolóxicos

En Morfoloxía

1. Empregaremos a denominación "clases de palabras" en 1º, 2º e 3º ESO, podendo introducir "categorías gramaticais" en 4º e Bacharelato.

2. As clases de palabras:

   I. Substantivo

   II. Adxectivo (a secas, sen engadir "cualificativo"),

   III. Verbo.

      I. Os tempos verbais :

         I. simples: presente, pretérito imperfecto, pretérito perfecto , futuro, condicional

         I. compostos: pretérito perfecto composto, pretérito pluscuamperfecto, futuro perfecto, condicional perfecto, pretérito anterior.

         I. non persoais: infinitivo, xerundio e participio.

         I. voces: activa, pasiva (voz media só en bacharelato)

   - Adverbio (adverbio relativo empregarase a partir de 4º ESO)
   - Preposición
   - Conxunción
   - Interxección
   - Pronome: O que está en lugar do nome. Tipos: Persoal
   - Demostrativo

- Posesivo
- Numeral (cardinal, ordinal)
- Indefinidos
- Interrogativos
- Exclamativos
- Relativos

3. A segmentación en morfemas:

- Morfema: Parte máis pequena da palabra con significado. Ten significado léxico ou gramatical
- Clasificación: Prefixo + raíz + interfixo+ sufixo (derivativo, alterativo e flexivo).

En Sintaxe (LGL e LCL)

- En 1º-2º-3º ESO utilizaremos a terminoloxía propia da Gramática Funcional. Pero no resto dos cursos manteremos a terminoloxía da Gramática Tradicional até que o TIL se vaia incorporando en cada curso progresivamente (en 2016-17 incorporouse en 1ºESO, en 2017-18 incorporouse en 2ºESO, en 2018-19 incorporouse en 3ºESO, en 2019-20 incorporarase en 4ºESO, en 2020-21 incorporarase en Bacharelato)
- Eliminamos dos mínimos os Estándares Avaliables referidos á Análise Sintáctica. (1º e 2º ESO)
- O punto de partida en 1º ESO xirará arredor dos problemas de concordancia e das oracións inacabadas, sempre procurando o respecto polas propiedades textuais e buscando a reflexión metalingüística a partir do uso lingüístico.
- En 1º e 2º ESO empregamos frase (se non ten verbo) e oración (se ten verbo).

2.3. Acordos sobre os Contidos (por acadar)

2.4. Acordos sobre os Instrumentos de Avaliación. Ver Rúbricas (Aula Virtual)

2.5. Acordos sobre as recuperacións

1. Consideramos unha organización dos dous niveis educativos en tres ciclos de

dous cursos cada un. Polo que as consideracións para 1º-2ºESO, 3º-4ºESO e 1º-2ºBach serán distintas.

2. Consideramos que na ESO todo o rexe o principio de avaliación continua e o desenvolvemento das competencias clave, máis alá da aprendizaxe e avaliación de contidos conceptuais. Pola contra, en Bacharelato, aínda que estean presentes eses dous aspectos, as probas externas de ABAU condicionan a docencia.

Para **1º e 2º BACHARELATO** consideramos:

a. Que debemos diferenciar o 1º curso do 2º, pois 2ºBACH é un curso condicionado polas probas ABAU (que debería ter en conta, na medida do posible, ás exixencias desas probas).

b. Que en 1ºBACHARELATO non se realizarán recuperacións trimestrais, se ben, no final de curso, procuraremos que o alumnado supere aquela parte da materia na que ao longo do curso non acadara os *contidos mínimos**(1), para o cal adaptaremos os instrumentos de avaliación ás necesidades do alumno/a, sempre e cando non teña abandonado a materia ao longo dun trimestre*(2).

c. Que non é pertinente ningunha referencia ao concepto de “recuperación”.

d. Que en 2ºBACHARELATO si se realizarán recuperacións trimestrais, despois das sesións de avaliación de cada trimestre.

e. Que a recuperación do 3º trimestre será unha “recuperación á carta”, adaptándose á situación de cada alumno/a nese momento.

***(1)** En realidade o que se quere dicir é que non acadara o nivel de concreción dos estándares avaliables recollido na programación didáctica do Departamento.

***(2)** O abandono da materia concretarase a través de dous procedementos:

1. Ausencia de labor cotián na aula e fóra da aula. É dicir, que o alumno/a non siga as indicacións dadas nin realice as tarefas solicitadas.
2. Incumprimento dos mínimos solicitados para cada apartado da materia, atendendo aos instrumentos de avaliación utilizados en cada caso.

2.6. Acordos arredor das lecturas

<table>
<tr><th colspan="2">LECTURAS</th><th>NIVEL EDUCATIVO</th><th>TIPO DE LECTURA (froita ou gominola)</th><th>OBXECTIVOS</th><th>INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN</th></tr>
<tr><td colspan="2">Textos de distintos tipos: expositivos, argumentativos, narrativos, descritivos... cartas, reclamacións...</td><td>Todos os niveis educativos</td><td>Froita</td><td>Desenvolver a Comunicación Oral e escrita</td><td rowspan="3">• Produción textual
• Rúbricas</td></tr>
<tr><td colspan="2">Textos xornalísticos</td><td>Todos os niveis educativos</td><td>Froita</td><td>Desenvolver os contidos de Comunicación Oral e escrita</td></tr>
<tr><td colspan="2">Textos literarios: poemas e relatos</td><td>Todos os niveis educativos</td><td>Froita</td><td>Desenvolver os contidos de Comunicación Oral e escrita</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Lecturas obrigatorias</td><td>Lectura na aula</td><td>1º-2ºESO</td><td>Froita</td><td>Aprender a Ler comprensiva e expresivamente</td><td rowspan="2">• Proba escrita
• Proba oral</td></tr>
<tr><td>Lectura fóra da aula</td><td>A partir de 3ºESO</td><td>Froita</td><td>Fomentar a lectura dos clásicos e Crear hábito lector</td></tr>
<tr><td colspan="2">Lecturas voluntarias: novelas, libros de poemas, cómics...</td><td>Todos os niveis educativos</td><td>Gominola ou escollen @s alumn@s</td><td>Crear hábito lector</td><td>• Charla informal fóra da aula
• Convencer a un compañeir@ que lea a obra
• Produto artístico</td></tr>
</table>

OBSERVACIÓNS:

- Nas materias de LGL , LCL e Inglés a metodoloxía é moi semellante á hora de abordar as lecturas. Na materia de Francés non haberá lecturas fóra da aula.
- As **lecturas "froita"** son aquelas que consideramos necesarias abordar na aula como docentes de Literatura, para abrirlles as portas dos clásicos ao noso alumnado.
- As **lecturas "gominola"** están ao servizo do fomento de hábitos lectores, con elas pretendemos que o noso alumnado se entreteña e non fuxa dos libros.